

In gesprek met God

Blok B nivo II : 14-15 en 15-16 jarigen

HANDLEIDING CATECHEET & MENTOR

INHOUD

1.	algemene informatie	pag.I 2- 5
1.1	info over deze methode	
1.2	achtergrondinformatie over dit blok	
1.3	kort overzicht van de inhoud van dit blok	
1.4	de memorisatieteksten tijdens dit blok	
2.	opzet per avond	pag.II 1 ev
3.	achtergrondinformatie per avond	pag.III 1ev

1. algemene informatie

De handleiding die u voor u hebt is onderdeel van de catechesemethode, die in de Gereformeerde Kerk (vrijgemaakt) van Winsum is ontwikkeld. Hieronder vindt u eerst wat algemene informatie over de complete methode, en daarna nog wat specifieke informatie over dit blok.

1.1. informatie over deze methode

Sinds sept 2006 draait de GKv Winsum met een nieuwe opzet van het jeugdwerk. Daarbij maken we dankbaar gebruik van wat anderen ontwikkeld hebben, maar hebben we toch gekozen voor een eigen opzet en eigen materiaal.

Hoe ziet de nieuwe aanpak eruit:

- vereniging en catechese zijn voor de leeftijd 12-18 ineengeschoven.
- De lesstof is verdeeld over de volgende blokken:
 - o Wie is God voor jou? (Apostolicum)
 - o In gesprek met God (gebed, Onze Vader)
 - o Samenleven voor God (gemeenschap der heiligen, kerk)
 - o Leven met God (1) (10 geboden)
 - o Leven met God (2) (10 geboden)
 - o Luisteren naar God (De bijbel)
- Per seizoen behandelen we in elke groep 3 blokken; elke 2 jaar wordt de stof dus herhaald, maar tegelijk uitgebreid en verdiept.
- Alle groepen zijn tegelijk met hetzelfde blok bezig. Hierdoor wordt koppeling naar kerkdiensten/preken goed mogelijk.
- Er wordt gewerkt met memorisatiekaartjes. De bedoeling: alle groepen leren elke week een tekst (meestal een bijbeltekst); deze teksten komen terug in de kerkdiensten, en ook de rest van de gemeente wordt gestimuleerd om mee te doen met het memoriseren.
- Aan elk blok wordt 8 a 9 weken gewerkt. Daarbij werkt de groep gedurende die tijd ook steeds aan een prestatie, die aan het eind in breder verband (ouders/gemeente) gepresenteerd wordt. (voorbeelden: organiseren van een kerkdienst; maken van een videopresentatie; uitvoeren van een project, enz)
- Dinsdag en woensdag zijn de jeugdavonden. Op beide avonden draaien alle leeftijdsgroepen, zodat jongeren kunnen kiezen voor de dinsdag of de woensdag.
- De avonden worden gegeven door een catecheet (eerst verantwoordelijke voor de lesinhoud) en een mentor (eerst verantwoordelijke voor het contact met de jongere). Per blok is er een bijeenkomst van alle catecheten en mentoren (in ons geval 22 personen).
- De opzet van de avond:

19.00-19.15	mentorkwartaartje (gericht op leefwereld jongeren)
19.15- 20.15	catechese (veel interactief; afwisselende werkvormen; 'Emmaüs-aanpak'; wekelijks werken aan prestatie)
20.15-21.00	maandelijks: gezamenlijke afsluiting in de soos

Met deze methode wilden we het volgende realiseren:

- een duidelijke lijn en een heldere inhoud
- meer aandacht voor de jongere (daarom o.a. mentoren)
- boeiende en inspirerende jeugdavonden
- meer betrokkenheid van de ouders

Als doelstelling voor het hele jeugdwerk werken we met de leus en het logo (met toestemming overgenomen van de GKv Hardinxveld Giesendam): **Ieder hart een woonplaats van Christus**

1.2 achtergrondinformatie over dit blok

In dit blok gaan we het thema behandelen:

In gesprek met God

In deel 3 van deze map vind je achtergrondinformatie per avond. Hier even kort wat informatie over het hele blok.

- In dit blok zal het gaan over bidden. Dat is altijd een kernelement van het kerkelijke onderwijs geweest. In dit blok wordt ook het Onze Vader behandeld. In de catechismus gaat het om de zondagen 45-52

- Als achtergrondmateriaal voor je eigen voorbereiding zou je naast het door ons aangeleverde materiaal (deel 3 van deze map) ook het volgende kunnen gebruiken:

- alle catechese methoden behandelen deze stof. Kijk eens hoe men het daar aanpakt. (naast 'Ik geloof' hebben we als commissie ook exemplaren aangeschaft van de twee nieuwe methoden die recent in onze kring in gebruik zijn genomen: follow-up en geloven.nu)
- Je kunt ook de volgende boeken gebruiken:
 - H. Westerink Roep mij aan, over de praktijk van het bidden
 - M.R. van der Berg Waarom bidden we?
 - Bill Hybels Te druk om niet te bidden.
 - Egbert Brink Het Woord Vooraf hfst 24
(methode voor belijdeniscatechese)
 - J.I. Packer Groeien in Christus Novapres
(o.a. Behandeling van het Onze Vader)
 - C. Bijl Uit dankbaarheid
(Over Catechismus znd 34-52)
 - H ten Brink e.a. Geestrijkleven hfst 6
 - H.J.Selderhuis Morgen doe ik het beter hfst 4
 - A.L.Th de Bruijne Bidden is ademenhalen (prekenserie)
 - J. van Amstel Om amen op te zeggen

Verder is er natuurlijk ook van alles te vinden op internet.

1.3 kort overzicht van de inhoud van dit blok

nivo 1	nivo 2	nivo 3
Les 1 Bidden, hoe en wat Vergelijking met soldaten in het leger; gebedspraktijk	Les 1 Pray something relatie onderhouden, noodzaak gebed, investeren in gebed	Les 1 Handle with prayer bidden is relatie. reflectie op eigen gebedsleven
Les 2. Praten met Vader Praten met de almachtige God en jouw Vader	Les 2 Bidden en bidden is 2 Onze vader als voorbeeld, 2 stijlen van bidden, ik of God, genade	Les 2 Prioriteiten Opbouw 'onze Vader' terugkoppeling naar eigen gebedsleven
Les 3 Bidden maar hoe? Gebedshoudingen, eerbied, afhankelijkheid, dankbaarheid en vertrouwen	Les 3 Koninkrijk bidden heiliging vd Naam, Gods eer, Geds regering in kerk en wereld, God eerst	Les 3 Gebedsblokkades volharden in zonde als gebedsblokkade, sleur in het gebed, moeiten rond bidden
Les 4. Gebedstrap Vraaggebed, dankgebed, schuldbelijdenis, lofprijzing	Les 4 Uw wil geschiede Onderwerping, aanvaarding, niet wat ik wil, wat God nodig vindt	Les 4 Bidden en bidden is 2 oosterse meditatie en christelijk gebed, vb rozenkrans, wat zijn verschillen
Les 5. Vraag het maar God weet alles al maar wil graag dat jij de dingen vraagt Zelfzuchtig vragen / vragen voor het koninkrijk	Les 5 De broodvraag afhankelijkheid, vandaag, geen zorg voor de toekomst, wat je nodig hebt	Les 5 Geestelijke strijd geestelijke strijd herkennen, gebed als wapen, verleidingen benoemen en herkennen
Les 6. Sorry, vergeef me Schuldgebed: herstel van relatie met God, vergeving door Christus; Psalm 51	Les 6 7x70 maal sorry schuld, vergeving, anderen vergeven, zondebesef, zonde belijden	Les 6 Gebed en verhoring inhoud van het gebed, verhoring, beloften van God, verhoring kunnen benoemen
Les 7 Uithuilen bij God Je mag met je klachten bij God komen God luistert naar je verdriet/ Jezus heeft verdriet gehad	Les 7 Voor de duivel niet bang aanvechtingen duivel, concrete verleidingen, geestelijke strijd	Les 7 Gebed en genezing ziekte, genezing, almacht God, belangrijke bijbelgedeelten, onderbouwde mening
Les.8 God bedanken Dankbaarheid is grondhouding van je gebed. 1 Thes 5, Lucas 17 (de tien melaatsen)	Les 8 Halleluja, amen! slot onze Vader, lofverheffing, gebedsladder	Les 8 Bidden en vasten concentratie, discipline, vasten, permanente open lijn, aandacht richten

1.4 de memorisatieteksten tijdens dit blok

In dit blok gaan we de volgende teksten memoriseren :

- Matteüs 6:33
Zoek liever eerst het koninkrijk van God en zijn gerechtigheid, dan zullen al die andere dingen je erbij gegeven worden.
- Fil. 4: 6-7
Wees over niets bezorgd, maar vraag God wat u nodig hebt en dank hem in al uw gebeden. Dan zal de vrede van God, die alle verstand te boven gaat, uw hart en gedachten in Christus Jezus bewaren.
- Spreuken 3: 5-6
Vertrouw op de HEER met heel je hart, steun niet op eigen inzicht. Denk aan hem bij alles wat je doet, WEEK dan baant hij voor jou de weg.
- vr/ant 116 HC
- Johannes 15:7
Als jullie in mij blijven en mijn woorden in jullie, kun je vragen wat je wilt en het zal gebeuren.
- 1 Tess 5: 17-18
bid onophoudelijk, dank God onder alle omstandigheden, want dat is wat hij van u, die één bent met Christus Jezus, verlangt.
- 1 Johannes 5:14
Wij kunnen ons vol vertrouwen tot God wenden, in de zekerheid dat hij naar ons luistert als we hem iets vragen dat in overeenstemming is met zijn wil
- Matteüs 6:7-8
Bij het bidden moeten jullie niet eindeloos voortprevelen zoals de heidenen, die denken dat ze door hun overvloed aan woorden verhoord zullen worden. Doe hen niet na! Jullie Vader weet immers wat jullie nodig hebben, nog vóór jullie het hem vragen.

2. opzet per avond

Op de volgende bladzijden vind je per avond:

- de leerdoelen
- de lesopzet
- benodigde materialen
- suggesties voor liederen enz.
- ruimte voor evaluatie

de leerdoelen

Probeer per avond in de gaten te houden of je inderdaad de leerdoelen haalt. Mis je bepaalde doelen, of vind je dat andere te hoog gegrepen zijn, noteer dat dan voor de evaluatie.

lesopzet

In dit onderdeel vind je de verschillende lesonderdelen min of meer uitgewerkt. Daarbij is ook een tijdschema aangegeven.

Vind je dat de leerdoelen op een andere manier beter gerealiseerd kunnen worden, heb je leuke alternatieve werkvormen, wil je de tijd liever wat anders indelen? Voel je vrij om die veranderingen aan te brengen. Noteer veranderingen wel op het evaluatieformulier, zodat we er voor een volgende keer onze winst mee kunnen doen.

Soms zal de tijd misschien te krap zijn bemeten. Beslis dan zelf welke onderdelen je inkort of misschien kunt laten vallen.

benodigde materialen

Check van tevoren of de benodigde materialen aanwezig zijn. Kom je dingen tekort, of wil je iets extra's aanschaffen, neem dan even contact op met Jasper Klapwijk.

suggesties voor liederen enz

Per avond worden wat suggesties gedaan voor liederen, die je kunt laten zingen. Verder worden wat relevante gedeelten uit de bijbel en de belijdenisgeschriften genoemd. Vind je zelf nog andere liederen of leesgedeelten, geef dat dan even door op het evaluatieformulier.

ruimte voor evaluatie

Het is de bedoeling dat deze methode elke twee jaar beter wordt. Dat kan alleen als jullie je ervaringen, nieuwe ideeën, suggesties enz willen delen.

Tip: vul na elke les even het evaluatieformulier in. Na afsluiting van het blok kun je dan je ideeën, verbeteringen, enz gemakkelijk inbrengen.

Blok B – nivo 2 -Avond 1; Pray something!

a. leerdoelen

Hoofd

- Ze weten dat bidden een relatie onderhouden is.
- Ze weten waarom het gebed noodzakelijk is.

Handen

- Ze kunnen vertellen hoe het gebed een middel kan zijn om die relatie te intensiveren.

Hart

- Ze bidden om de relatie met God te onderhouden

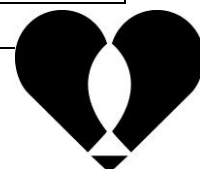
Don't just
stand there,

**pray
something!**

Visje

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	<p>Mentorkwartiertje: Hoe kom je aan ideeën voor het mentorkwartiertje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uitwisselen met andere mentoren - zelf bedenken - zie de handleiding van blok A pag I 3-4 <p>Blijf bedenken: het gaat erom aan te sluiten bij hun leefwereld en hun beleving.</p>	
19.15	<p>Introductie onderwerp</p> <p>Leg uit dat in dit blok het vooral zal gaan over wat de H.C. zegt over het gebed.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wat zou je missen <p>Schrijf eens voor jezelf op wat je zou missen als je niet meer zou bidden. Probeer deze vraag te beantwoorden, niet vanuit wat je zou moeten bidden maar vanuit hoe je bidden beleefd.</p> <p>Even kort met elkaar bespreken.</p> <p>Hoogstwaarschijnlijk ontdekken ze zo dat er een leegte wordt ervaren.</p> <p>Het gebed is een relatie onderhouden.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gebed als relatie <p>Stel een jongen en een meisje hebben verking maar ze praten nooit met elkaar over wat hen bezighoudt, ze bellen , sms -en en mailen niet met elkaar.</p> <p>Wat zou je dan van zo'n relatie denken?</p> <p>Leg uit dat een relatie onderhouden betekent dat je contact met elkaar zoekt.</p> <p>Het gebed is voor ons een manier om contact met God te zoeken.</p> <p>Hij wil dat ook. Lees samen Matth.7: 7 en 8</p>	

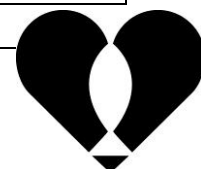
	<p>- bijbelstudie Zoek de volgende teksten op in de psalmen, en verwoord hoe de tekst laat zien dat bidden is: intimiteit beleven met God, vertrouwelijke omgang en openhartig met Hem omgaan: Ps. 3:5 Ps. 7:2 Ps. 25:1,2 Ps. 27:4 Ps. 34:2 Ps. 38:16 Ps. 55:17,18 Ps. 142: 2,3 Laat ze in groepjes maximaal 2 teksten kiezen en beschrijven.</p>	
19.30	<p>Hoe is de relatie?</p> <p>Bidden is dus een relatie onderhouden met de levende God. Wie is God voor jou? Laat ze op hun werkblad allemaal op elke lijn een kruisje zetten. (Je zou als alternatief ook de lijnen op een grote poster kunnen zetten, en vervolgens iedereen stickertjes laten plakken op die lijnen. Je hebt dan in één keer een overzicht van hoe de groep erin zit.)</p> <p>Waar zit jij op de lijn??</p> <p>Ik zou geen dag zonder God kunnen God speelt amper een rol in mijn leven</p> <hr/> <p>God is er om voor mij te zorgen Ik ben er om God te eren</p> <hr/> <p>Ik heb God lief Ik ben bang voor God</p> <hr/> <p>In de kerkdienst ontmoet ik God Eigenlijk gaat alles langs me heen</p> <hr/> <p>Gods geboden beschermen mijn leven Gods geboden zijn irritant</p> <hr/> <p>Ik bid elke dag ook zelf Ik bid nooit zelf</p> <hr/> <p>Ik wil graag meer over God en de bijbel leren Het boeit me niet echt</p> <hr/> <p>Ik praat thuis veel over het geloof Dat gebeurt eigenlijk nooit</p> <hr/> <p>Ik ben gemotiveerd om dit jaar wat te maken van catechisatie Ik heb dr geen zin in</p> <hr/>	

	<p>Wissel in duo's uit wat je hebt en bespreek de volgende vragen:</p> <p>a. Wat zegt dit over je relatie met God?</p> <p>b. Wat heeft dit te maken met hoe je bidt?</p>	
19.40	<p>Groeien in gebed</p> <p>God verwacht dat je groeit in de relatie met Hem. Ook in je gebed. Hoe kun je nu groeien?</p> <p>Daarvoor gaan we eerst een paar gebeden in de bijbel bekijken.</p> <p>Verdeel de groep in tweetallen. Geef de tweetallen de volgende bijbelgedeelten te lezen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Richt.6:36-40 en Habakuk 3, of - Luk.18:9-14 en Psalm 23. <p>Laat ze opschrijven welk gebed het meest blijkt geeft van groei in geloof, en van een goede relatie met God. Inventariseer de antwoorden.</p> <p>Lees nu vraag en antwoord 117 van de HC (Op werkblad)</p> <p>De vraag is eigenlijk: wat is nu een gebed dat blijkt geeft van een goede relatie met God. Welke kenmerken worden genoemd? (invullen op werkblad)</p> <p>Als het goed is komen de volgende zaken aan bod:</p> <ul style="list-style-type: none"> - weten tot wie je bidt, - weten wie jezelf bent, - vertrouwen - gerichtheid op God. <p>Maak dan op het werkblad deze zin af:</p> <p>"Groeien in gebed is dat ik</p> <p>Vraag dan :Hoe zit dat bij jezelf? Welk cijfer zou jij je gebed geven op een schaal van 1-10 ? Waarom?</p>	
19.50	<p>Bijbelstudie</p> <p>Soms is een gebed net een verlanglijst. Maar hoe beter de relatie met de Here is, des te meer zal je gebed echt op God gericht zijn. We gaan een voorbeeld van een gebed van David samen bekijken. Het is te vinden in psalm 63: 1-9 (op werkblad)</p> <p>Ieder leest de psalm voor zichzelf en zet er de volgende tekens bij:</p> <ul style="list-style-type: none"> ! = dit raakt me ? = dit begrijp ik niet / = dit herken ik niet + = dit herken ik 	

	Daarna in groepjes van 4 bespreken.	
20.00	<p>Prestatie</p> <p>Het is de bedoeling dat elke jongere een gemeentelid (geen gezinslid) uitzoekt, die eraan mee wil werken om tijdens dit blok een paar keer een paar vragen van die jongere over gebed te beantwoorden.</p> <p>Het is de bedoeling dat de jongeren zelf de vragen bedenken naar aanleiding van wat we in de les hebben behandeld.</p> <p>Een paar keer zullen zulke interviews ook op video worden opgenomen. Een compilatie van de gemaakte video's zal naderhand worden afgespeeld tijdens een kerkdienst.</p> <p>Activiteit: als je denkt aan een persoonlijke documentaire over gebed wat is volgens jou dan belangrijk, wat moet daarin naar voren komen en welke onderwerpen moeten daarin aan bod komen. Schrijf dit op.</p> <p>Als er bijvoorbeeld vragen zijn waar je mee zit, besteedt daar dan aandacht aan in de video die je gaat maken.</p> <p>Voor de volgende keer: zoek iemand op die je goed kent en die wil meewerken aan deze video. Zeg erbij dat stukjes van die video in de kerk gepresenteerd zullen worden.</p>	
20.10	<p>afsluiting</p> <ul style="list-style-type: none"> - huiswerk opgeven - memorisatiekaartje Matt 6:33 uitdelen; uitleggen dat alle groepen voortaan dezelfde tekst leren, en ze stimuleren om elke dag even de tekst te bekijken. - ze stimuleren om gebruik te maken van het bijbelleesrooster: elke dag een paar verzen om te lezen en even over na te denken. <p>gebed</p> <ul style="list-style-type: none"> - Geef aan dat er in het blok over gebed, steeds ook extra aandacht besteed zal worden aan het samen bidden. - iedereen maakt de volgende zinnen af: <ul style="list-style-type: none"> Heer U bent..... Heer ik wil u vragen..... <p>We sluiten nu af met een kringgebed, waarbij eerst ieder de eerste zin uitspreekt, en dan ieder de tweede. De catecheet sluit het gebed af.</p>	
voor de volgende keer.	<ul style="list-style-type: none"> - Uit het hoof leren: Matt 6:33 - Iemand zoeken die je kunt interviewen over gebed - Thuisopdracht: Schrijf eens voor jezelf alle zaken op waar je nooit met God over praat. Het kan van alles zijn: 	

	<p>Een bepaalde zonde, een gevoel dat je vaak hebt een relatie een voorval enz..</p> <p>- Het bijbelleesrooster: * lezen: 1 Koningen 18:25-29 Een typisch voorbeeld van heidens bidden. Net zo lang gek doen totdat de goden doen wat jij wil. De God van de bijbel leert dat we ons gebed niet op deze manier mogen inzetten. * lezen: Filippenzen 1:3-11 Eerst dankt Paulus uitvoerig voor alles wat de gemeente aan geloof gekregen heeft. Daarna bidt hij of ze mogen groeien in ... geloof en liefde. * lezen: 1 Tessalonicenzen 1:2-4 Ook voor deze gemeente geldt: Als Paulus voor ze bidt doet hij dat niet zonder te danken dat ze Gods liefde hebben leren kennen. * lezen: Efeze 1:15-20 Zo rijk ben je als je de Here Jezus kent. Als Paulus voor de Efeziërs bidt (vers 6) dankt hij tegelijk dat deze mensen in Christus alles al ontvangen hebben. * lezen: Efeze 3:14-21 Paulus bidt of de Efeziërs steeds meer mogen gaan zien wat ze door geloof in Christus al hebben! * lezen: Filippenzen 4:19-20 Door geloof in Christus heb je alles wat je nodig hebt. * lezen: Habakuk 3:17-19 Ook als je heel veel mist kun je God danken , omdat hij je kracht is. Hem kennen is genoeg.</p>	
--	---	--

c. benodigde materialen

- evt. iets voor mentorkwartiertje
- flaps , stiften
- evt. flap met lijnen en stickertjes
- kaartje met Mt 6:33

d. suggesties

zingen: Ps 75; Ps 115 , Gz 5; Gz 35 ; E&R 75

bijbelgedeelten: 2 Kon 19:14-19; Mt 6:24-34; Mt 7:7-12; Lk 11: 1-13; Fil.4:6-7

belijdenis: HC znd 45

e. evaluatie

1	In hoeverre leerdoelen gehaald?				
		--	-	+	++
	Ze weten dat bidden een relatie onderhouden is.				
	Ze weten waarom het gebed noodzakelijk is.				
	Ze kunnen vertellen hoe het gebed een middel kan zijn om die relatie te intensiveren.				
	Ze bidden om de relatie met God te onderhouden				
2	Opmerkingen mentor/ catecheet				
3	Wat moet de volgende keer anders				

Blok B – nivo 2 -Avond 2; Bidden en bidden is 2

a. leerdoelen

Hoofd

- Ze weten dat het onze vader een voorbeeldgebed is.
- Ze weten dat er 2 stijlen van bidden zijn: bidden om wat gedaan te krijgen, en bidden om wat God voor jou gedaan heeft.

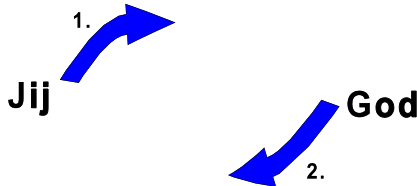
Handen

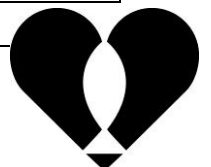
- Ze leren dit herkennen in hun eigen gebed.
- Ze kunnen uitleggen wat het betekent te bidden tot onze vader die in de hemel is.

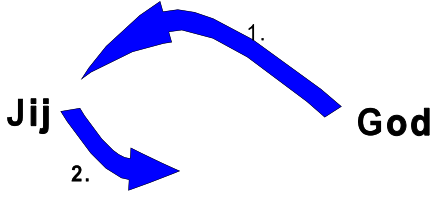
Hart

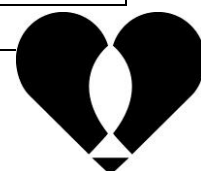
- Ze leren bidden op grond van genade.

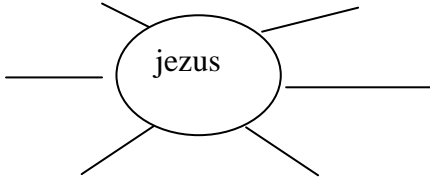
b. lesopzet

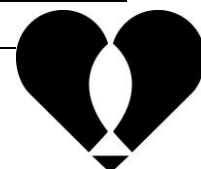
Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	Mentorkwartiertje:	
19.15	<p>koppeling naar vorige week en bijbelstudie</p> <p>Terugblik: gebed is een relatie onderhouden met God. Je gebed moet op Hem gericht zijn en niet op jezelf. Daar gaat het vanavond ook over.</p> <p>Kennen ze de tekst.</p> <p>Even inventariseren wat er uit de thuiswerkopdracht gekomen is.</p> <p>Bijbelstudie 1.Kon.18: 26-30 en vers 36-40 Beantwoordt n.av.dit bijbelgedeelte de volgende vraag: Welke twee vormen van bidden zie je hier?</p>	
19.30	<p>Twee manieren van bidden</p> <p>Leg uit dat heel veel mensen geregeld bidden. Niet alleen christenen (vgl de baālpriesters). Toch heeft het echte christelijke gebed een volstrekt uniek karakter.</p> <p>Op een poster teken je nu de volgende schema's : schema 1:</p> <p>Jij wil graag iets van God gedaan krijgen (teken pijl 1). Daarom ga je bidden, en je hoopt dan dat God je geeft waarom je vraagt. (teken pijl 2). Hoe meer of beter jij bidt, des te meer kans maak je.</p> 	

	<p>Schema 2 Jij kent een God, die jou alles al heeft gegeven (teken pijl 1). Wat dan? Zijn eigen Zoon. Daarom weet je al zeker dat Hij je Vader is en van je houdt. Vraag jij nu iets (teken pijl 2), dan doe je dat in vertrouwen dat Hij je zal geven wat goed voor je is.</p> <p>Bespreking: - herkennen ze het verschil? - hoe zie je dat verschil in het bijbelgedeelte dat we net bekeken hebben? - geef voor elk van beide systemen een paar gevolgen voor hoe je bidt</p>	
19.40	<p>Bidden uit genade</p> <p>Laat de volgende zin aanvullen. Ik bid omdat.....</p> <p>Verzamel alle antwoorden en bekijk dan samen welk antwoord het beste aansluit bij het schema van het christelijk bidden.</p> <p>Leg nog eens uit dat het meest wezenlijke onderscheid tussen het christelijk geloof en alle andere religies is: religies: jij moet wat voor god doen, dan doet hij wat voor jou christelijk geloof: God heeft ondanks jouw zonde in Jezus alles gedaan voor jou (genade)</p> <p>Lees nu Lukas 18:9-14 - Hoe zie je dit verhaal de twee verschillen? - Wat betekent dat voor hun manier van bidden? Herken je de twee manieren van bidden weer? (Laat ze evt. eerst in tweetallen naar deze vragen kijken)</p>	
19.50	<p>Onze Vader, die in de hemel bent....</p> <p>- Vraag ieder op te noemen hoe zij meestal hun gebed beginnen. Verzamel de beginzinnen/ aanspraakvormen. - De Here Jezus zelf heeft ons een voorbeeld gegeven van een gebed. Welk? (kennen ze het OV uit hun hoofd?) Hoe begint dit gebed? Wat denk je waarom dit gebed zo begint? inventariseer de antwoorden.</p> <p>Verzamel ook deze antwoorden en lees dan HC zondag 46. (Op werkblad)</p>	

	<p>Schrijf daaronder: (eerst samen inventariseren, dan invullen)</p> <table border="1" data-bbox="343 300 1220 488"> <tr> <td data-bbox="343 300 782 488">Als ik “Onze Vader” zeg, betekent dat:</td> <td data-bbox="782 300 1220 488">Als ik “die in de hemel bent” zeg, betekent dat:</td> </tr> </table> <hr/> <p>Alternatief: Maak een woordweb met in het midden Jezus.</p> <div data-bbox="542 672 973 851" style="text-align: center;"> </div> <p>Lees daarna Johannes 14: 7-9. Schrijf nu onder Jezus het woord Vader. Is dit ook jouw beeld van God de Vader? Wat betekent dit voor je gebed? Lees daarna HC zondag 46 en bespreek dit.</p>	Als ik “Onze Vader” zeg, betekent dat:	Als ik “die in de hemel bent” zeg, betekent dat:	
Als ik “Onze Vader” zeg, betekent dat:	Als ik “die in de hemel bent” zeg, betekent dat:			
20.00	<p>Prestatie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Heb je al iemand gevonden die je elke keer mag bevragen? Heb je al bedacht wat je in ieder geval wilt vragen? - Activiteit1 : bedenk een aantal vragen voor je interview naar aanleiding van deze avond. Bespreek een aantal vragen in de groep. Spreek af dat je in ieder geval ook zal vragen wat de beden “Uw naam worde geheiligd” en “uw koninkrijk kome” voor hen betekenen. - Neem de komende week een interview af . Spreek af welke interviews op video opgenomen zullen worden. 			
20.10	<p>afsluiting</p> <ul style="list-style-type: none"> - huiswerk opgeven: Schrijf voor de volgende keer een kort gebed waaruit duidelijk blijkt dat je bidt op grond van de genade van God die je hebt leren kennen. (systeem 2) - memorisatiekaartje Fil.4: 6-7 uitdelen <p>gebed</p>			

	<ul style="list-style-type: none"> - je kunt afsluiten met het samen hardop het ‘Onze Vader’ bidden. - het is ook mogelijk met een kringgebed af te sluiten. 	
voor de volgende keer.	<ul style="list-style-type: none"> - Uit het hoof leren: Fil.4: 6-7 - Eerste interview afnemen - Thuisopdracht: Schrijf een kort gebed (zie hierboven) - Het bijbelleesrooster: * lezen: Kolossenzen 4:2-4 en 12-13 Paulus zit in de gevangenis en vraagt om voor hem te bidden. Waar moet de gemeente voor bidden? Niet voor zijn vrijlating maar voor de verspreiding van het evangelie! Bidden was voor Paulus geen ‘zegen naar zich toe bidden’. Hij zocht eerst Gods koninkrijk. * lezen: Daniël 2:36-49 Dit gedeelte staat samen met een paar vragen en een gebed op je werkbladen van de laatste les. * lezen: Psalm 18:1-7 Kijk eens hoe dit gebed begint. Dat is nog eens ‘heiliging van Gods naam.’ * lezen: Psalm 99:1-5 Gods naam moet geloofd worden en de hele aarde moet weten dat Hij Koning is. U naam worde geheiligd. Uw koninkrijk kome. * lezen: Psalm 100 Ook in deze psalm: Gods naam moet geprezen worden en de hele aarde moet Hem erkennen. * lezen: Handelingen 4:23-31 Een gebed in tijden van nood. Maar ook dit gebed begint met de lof op God, de almachtige Schepper. * lezen: Matteüs 6:31-34 Hele bekende woorden van de Here Jezus. Eigenlijk moet je ze uit je hoofd kennen. Eerst Gods Koninkrijk zoeken, de rest komt dan wel. Nooit vergeten, ook niet als je gaat bidden. 	

c. benodigde materialen

- evt. iets voor mentorkwartiertje
- flaps , stiften
- kaartje met Fil. 4:6-7

d. suggesties

zingen: Ps 99, Ps 100, Ps 103:4-5 , Gz 5; Gz 80 (90gz); E&R 145; E&R 379
bijbelgedeelten 1 Kon 18,26-40; Ps 103: 9-13; Lk 11: 1-13; 15:20-24; 18:9-14

belijdenis: HC znd 46

e. evaluatie

1	In hoeverre leerdoelen gehaald?				
		--	-	+	++
	Ze weten dat het onze vader een voorbeeldgebed is.				
	Ze weten dat er 2 stijlen van bidden zijn: bidden om wat gedaan te krijgen, en bidden om wat God voor jou gedaan heeft.				
	Ze leren dit herkennen in hun eigen gebed.				
	Ze kunnen uitleggen wat het betekent te bidden tot onze vader die in de hemel is.				
2	Opmerkingen mentor/ catecheet				
3	Wat moet de volgende keer anders				

Blok B – nivo 2 -Avond 3; Koninkrijksbidden

a. leerdoelen

Hoofd

- Ze weten dat de heiliging van Gods naam betekent dat ons leven gericht is op Gods eer.
- Ze weten dat de bede om de komst van Gods Koninkrijk betekent dat we bidden om de doorwerking van Gods regering in ons leven, de kerk en de wereld.

Handen

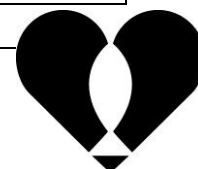
- Ze kunnen de beden uitleggen.
- Ze kunnen de beden toepassen in hun eigen leven.

Hart

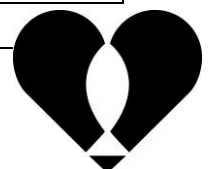
- Ze leren in hun gebed en in hun leven God op de eerste plaats te zetten.

b. lesopzet

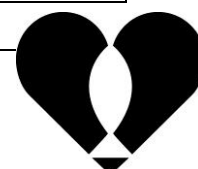
Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	Mentorkwartiertje:	
19.15	<p>Terugkoppelen</p> <ul style="list-style-type: none"> - even de memorisatietekst overhoren - hoe ging het met de interviews? Vraag ook naar hoe ze het hebben ervaren. Hoe de mensen die ze bevroegen reageerden. Of ze ook opvallende, bijzondere, mooie dingen hebben gehoord. <p>Wat voor antwoorden kreeg je op de vragen die je de afgelopen week hebt gesteld over de aanhef en de eerste twee beden van het Onze Vader? Bespreek dit even kort.</p> <p>Vanavond gaat het ook over de eerste twee beden.</p>	
19.25	<p>Opbouw 'Onze Vader'</p> <p>Zet het volgende schema op een flap:</p> $OV = \frac{3 \times Uw + 3 \times ons}{want \text{ van } U \dots}$ <p>Herkennen ze het? Kunnen ze het uitleggen? (verdere uitleg bij de achtergrondinformatie) Waarom is de aanhef zo belangrijk? (lesstof vorige week) Waarom eerst 3x Uw, dan 3 x ons? Waarom spreken we die laatste woorden uit (want van U...)? (evt eerst in tweetallen over deze vragen na laten denken)</p>	

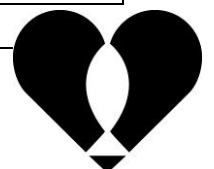
	<p>Het Onze Vader maakt duidelijk dat het er bij het bidden niet om gaat dat ik God interesseer voor de dingen die ik belangrijk vind, - die interesse heeft Hij al bij voorbaat (Onze Vader!)- maar dat ik met alles wat mij bezig houdt, mezelf ter beschikking stel voor wat Hij nu belangrijk vindt.</p> <p>De heiliging van Zijn Naam De komst van Zijn Koninkrijk Het geschieden van Zijn Wil</p>	
19.30	<p>Uw Naam worde geheiligd</p> <p>We beginnen dus met waar het om gaat: Uw naam worde geheiligd. NB: Waarom staat er niet gewoon: U moet worden geëerd? > leg even uit dat in de bijbel de ‘naam’ heel belangrijk is (vgl het 3^e gebod). De naam dat is iemand zoals hij zich heeft laten kennen. Kennen ze uitdrukkingen in het Nederlands die dat ook laten doorklinken? > naam maken een slechte naam hebben te goeder naam en faam bekend staan</p> <p>Wat weten we van Gods Naam? We lezen uit de bijbel Ex.34:5-7. (Op werkblad) Opdracht: (eerst in tweetallen uitvoeren) * schrijf de namen/eigenschappen, die God voor zichzelf gebruikt op een rij, en zet in de kolom daarnaast in eigen woorden wat dat betekent. * We moeten Gods naam heiligen , wat betekent heiligen?</p> <p>Bij de nabespreking: * Ken je zelf God zo: als DE HEER, als liefdevol, genadig, enz? * Wat gebeurt er met de wereld als iedereen God zo leert kennen? (NB daar bid je om in deze bede)</p> <p>Lees dan HC zondag 47 (Op werkblad) Herken je hierin iets van je eigen gebed? Hoe kun jij Gods naam groot maken?</p>	
19.45	<p>Uw koninkrijk kome</p> <p>Vraag: gaat dit over nu of over later? Waarom denk je dat?</p> <p>Lees HC zondag 48 (Op werkblad)</p> <p>Laat ze vervolgens in drietallen het schema (zie hieronder) dat daarbij staat in vullen.</p>	

	<p>Wat bidden we hier voor</p> <table border="1" data-bbox="343 264 1256 414"> <tr> <th data-bbox="343 264 647 302">onzelf</th> <th data-bbox="647 264 952 302">De kerk</th> <th data-bbox="952 264 1256 302">De wereld</th> </tr> <tr> <td data-bbox="343 302 647 414"></td> <td data-bbox="647 302 952 414"></td> <td data-bbox="952 302 1256 414"></td> </tr> </table> <p>Zet zelfde schema op flap, en vul nu samen met de hele groep het schema in.</p> <p><u>evt als extra:</u> Vertel dan het verhaal van de soldaten: (Ook op werkblad)</p> <p>Het was tijdens een langdurige oorlog; langs het front had je overal loopgraven en geschutopstellingen bemand door groepen soldaten. Maar het was soms heel verschillende groepen soldaten.</p> <p>* groep U4ME Groep U4ME zat al heel lang aan het front. Ze waren eigenlijk niet echt geïnteresseerd in de oorlog, en vonden het vervelend om aan het front te zitten. Ze maakten zich ook niet echt druk. Sommigen zaten de hele dag te klaverjassen, anderen liepen steeds te klagen over gebrek aan comfort.</p> <p>Ze hadden geleerd in hun opleiding om elke dag contact op te nemen met de generaal in het hoofdkwartier. En dat deden ze dan ook wel. Twee keer per dag namen ze via de radio contact op. Altijd op vaste tijden: 's morgens acht uur, 's middags 6 uur. Het was meestal ongeveer dezelfde boodschap die ze verzonden: Ze zeiden iets over het 'Koninkrijk' en iets van 'Uw wil zullen we doen', maar vaak vroegen ze toch vooral om meer en beter eten en om nog meer kratten bier, en vaak zeiden ze ook iets als 'zorg dat we het niet te moeilijk krijgen'. En ook al namen ze dagelijks contact op, ze hadden niet echt het gevoel dat er naar hen geluisterd werd.</p> <p>* groep WE4U Groep WE4U wat verder aan hetzelfde front was een heel ander soort groep. Daar beseften ze wel dat ze in oorlog waren en dat de vijand niet ver weg zat. En daar wisten ze ook dat ze hun training niet voor niks gehad hadden. Daar werd niet geklaverjast, maar daar werd trouw wacht gelopen. De geschutsstelling werd beter ingericht, munitie werd klaar gelegd. Ook daar namen ze via de radio contact op met de generaal in het hoofdkwartier. Niet maar twee keer per dag; daar zat permanent iemand bij de radio, en was de verbinding altijd open. Ze informeerden steeds naar de situatie op het slagveld, en voortdurend vroegen ze om instructies en om extra munitie. Over eten en drinken ging het niet vaak: ze wisten wel dat de generaal daar wel voor zou zorgen. En zij kregen altijd wel direct antwoord.</p> <p>Groep U4ME werd tijdens een verrassingsaanval van de vijand in de pan gehakt. Maar groep WE4U was erbij toen de generaal aan het hoofd van zijn troepen de vijand verpletterend versloeg.</p> <p>In welke groep soldaten zit jij?</p>	onzelf	De kerk	De wereld				
onzelf	De kerk	De wereld						
19.55	<p>Gebed uitwerken</p> <p>Laat ze nu ieder voor zichzelf het volgende gebed in eigen woorden (dus niet overschrijven uit catechismus) aanvullen. (Op werkblad)</p> <p><i>1) Here in de hemel, Almachtige Koning</i> <i>1) Ik loof uw Naam</i></p>							

	<p>2) <i>Leer mij (kijk bij zondag 47)</i> 1) <i>Ik prijs U om Uw macht</i> 3) <i>Help mij om een goede onderdaan te zijn.</i> 3) <i>Wilt U mij</i> 3) <i>Wilt u de kerk..... (kijk bij zondag 48)</i> 3) <i>Wilt u de wereld.....</i> 1) <i>Geef dat uw koninkrijk spoedig komt</i> 1) <i>Om Jezus wil amen.</i></p> <p>Laat daarna dit gebed in groepjes van 3 bidden. De nummer voor de zinnen geven de personen aan die het gebed uitspreken.</p>	
20.05	<p>Prestatie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een aantal van de interviews van afgelopen week zijn op video opgenomen. We gaan een paar fragmenten bekijken. Wat vinden we ervan? Worden er goede vragen gesteld? Zijn er dingen waar we van kunnen leren? Welke gedeeltes moeten aan het eind in de samenvattende compilatie? - Mensen die de afgelopen week niet aan interviewen toegekomen zijn halen dat de komende week in. (Kunnen er nog wat van die interviews opgenomen worden op video?) - Bedenk naar aanleiding van de les die we gehad hebben alvast vragen, die je de volgende keer wil stellen. 	
20.15	<p>afsluiting</p> <ul style="list-style-type: none"> - huiswerk opgeven: * Op het werkblad staat een bijbelstudie + gebed n.a.v. Daniël 2.; Doe die als aanvulling op het bijbelleesrooster * sommigen m - memorisatiekaartje Spreuken 3:5-6 uitdelen <p>Er is net al gebeden; misschien kun je afsluiten met een lied.</p>	
voor de volgende keer.	<ul style="list-style-type: none"> - Uit het hoof leren: Spreuken 3: 5-6 - Nog niet gedaan? Dan: interview afnemen - Thuisopdracht: Doe de bijbelstudie en het gebed bij Daniël 2 - Het bijbelleesrooster: * lezen: Matteüs 7:7-12 God wil dat we het goed hebben. Maar Hij wil ook dat we aanhoudend blijven vragen, zoeken en kloppen. Geef niet op. Blijf bidden. Blijf hem zoeken. * lezen: Johannes 15:1-8 	

	<p>Let vooral op vers 7. Steeds meer ‘eenswillend’ worden met de Here Jezus is het geheim van leren bidden naar Gods wil. * lezen: Matteüs 26:36-46</p> <p>Jezus zelf is ons voorgedaan in nederige onderwerping aan Gods wil in het gebed. * lezen: Psalm 13</p> <p>Soms lijkt het alsof God niet hoort. Gelovigen uit alle tijden hebben daarmee geworsteld. Blijf geloven dat God het beste met je voor heeft. Hij heeft het laten zien in de komst van de Here Jezus. * lezen: 2 Korinte 12:6-10</p> <p>Een heel belangrijk gedeelte over gebed en verhooring dat je eigenlijk uit je hoofd moet kennen, vooral vers 9. Soms zegt God ‘nee’ op ons gebed en moeten we het doen met zijn genade. * lezen: Efeze 5:15-21</p> <p>Steeds meer gevoelig worden voor de wil van God moet je leren en zal je gebed beïnvloeden. * lezen: Deuteronomium 29:29</p> <p>Gods wil leren ontdekken is leren begrijpen wat Hij ons verteld heeft. De verborgen dingen zijn voor God. Wat de toekomst zal brengen en wat zijn plannen zijn, dat mogen we aan Hem overlaten.</p>	
--	--	--

c. benodigde materialen

- evt. iets voor mentorkwartiertje
- iets om video te laten zien (laptop/beamer of videorecorder/TV)
- flap met schema OV
- flap met schema bij znd 48 (om in te vullen)
- stiften
- kaartje met Spreuken 3: 5-6

d. suggesties

zingen: Ps 99, Ps 100, , Gz 5; E&R 145; E&R 379

bijbelgedeelten Ex.3: 1-15 en 34:5-7; Daniël 2; Mt 6,25-34

belijdenis: HC znd 47 en 48

e. evaluatie

1	In hoeverre leerdoelen gehaald?				
		--	-	+	++
	Ze weten dat de heiliging van Gods naam betekent dat ons leven gericht is op Gods eer.				
	Ze weten dat de bede om de komst van Gods Koninkrijk betekent dat we bidden om de doorwerking van Gods regering in ons leven, de kerk en de wereld.				
	Ze kunnen de beden uitleggen.				
	Ze kunnen de beden toepassen in hun eigen leven.				
3	Wat moet de volgende keer anders				

Blok B – nivo 2 -Avond 4; Uw wil geschiede

a. leerdoelen

Hoofd

- Ze weten dat gebedsverhoring inhoudt dat je niet krijgt wat je wilt maar dat je krijgt wat God goed voor je vindt.

Handen

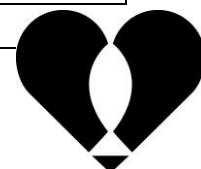
- Ze leren hun gebed te richten naar Gods wil.

Hart

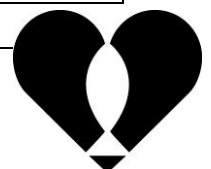
- Ze willen zich onderwerpen naar Gods wil.

b. lesopzet

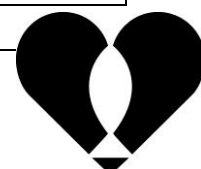
Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	Mentorkwartiertje:	
19.15	<p>Terugkoppelen en eerste inventarisatie</p> <p>Vorige keer ging het over uw naam worde geheiligd en Uw koninkrijk kome, vanavond over Uw wil geschiede. Wat kwam er uit de interviews naar voren? Bespreek dit kort. Laat ieder dan voor zichzelf eens opschrijven wat ze nu eigenlijk vragen als ze dit bidden. (Op wekblad) Begin zo: uw naam worde geheiligd-dan vraag ik.... Uw koninkrijk kome- dan vraag ik..... Uw wil geschiede- dan vraag ik..... Inventariseer een paar antwoorden van de eerste twee bedes en koppel dit terug naar wat de vorige keer besproken is. De antwoorden op de derde bede verzamelen en aan de muur plakken. Aan het eind van de les gaan we zien of wat daar staat kan blijven staan of veranderd moet worden.</p>	
19.30	<p>Bijbelstudie 'Uw wil geschiede'</p> <p>Wat is het verschil tussen een verlanglijstje maken voor je verjaardag en een verlanglijstje voor je gebed? Laat ieder hier even over nadenken en dan het uitwisselen met de buurman.inventariseer een paar antwoorden.</p> <p>In de bijbel lezen we over hoe we God iets mogen vragen. In deze bijbelstudie gaan we kijken naar het voorbeeld van de Here Jezus. Bijbelstudie : mattheus26:36-46 Bespreek de volgende vragen: * Wat is het plan van God met Zijn Zoon?</p>	

	<p>* Hoe laat de Zoon zijn gehoorzaamheid zien?</p> <p>Lees dan HC zondag 49 (Op werkblad incl bewijsteksten) - Laat ze in eigen woorden het antwoord weergeven. Aandachtspunten voor de bespreking: - eigen wil verloochemen >> de kern van de zonde is dat we los van God onze eigen wil willen realiseren. Je bidt om dat af te leren, en je weer helemaal te laten leiden door Gods wil (vgl Mt 16:24) - taak waartoe hij geroepen is >> gebed gericht op onze dienst aan de Here, en niet op ons eigen gemak, geluk, enz.</p> <p>evt aanvulling Verdeel de bewijsteksten, die onder zondag 49 staan over de jongeren, en laat ze de tekst voorlezen, en uitleggen wat de tekst duidelijk maakt.</p>	
19.45	<p>Vragen volgens Gods wil</p> <p>Waar mag je dan om vragen ? Hoe weet je wat Gods wil is? Vraag <i>Joh 15:7: als jullie in mij blijven en mijn woorden in jullie, kun je vragen wat je wilt en het zal gebeuren.</i> (Evt . eerst heel Johannes 15: 1-8 laten lezen) Leg uit dat dit betekent : Hoe meer je op de Here Jezus gaat lijken, hoe meer je gaat bidden naar Gods wil, hoe meer je gebeden verhoord worden. Of om het in het beeld van de gelijkenis te zeggen: hoe meer je luistert naar Jezus en gericht bent op vrucht dragen voor God, hoe meer je zult merken dat God je gebeden verhoort.</p> <p>Vraag : wie kan iets vertellen over een gebed dat hij/zij bad en dat verhoord werd? Kijk nu nog eens naar wat je aan het begin van de avond hebt opgeschreven. Kan het blijven staan of moet er iets worden veranderd?</p>	
19.55	<p>Activiteit</p> <p>- wie doet verslag van zijn/haar interview van de vorige week? Waren er nog dingen die je opvielen? Hoe zat dat bij de anderen? Volgende week zal het gaan over de vierde bede. Bedenk alvast samen welke vragen je zou kunnen stellen. Wat zullen mensen moeilijk of mooi vinden aan deze bede? - Zijn Er nog interviews op video opgenomen, die bekeken kunnen worden.. Welke gedeeltes moeten aan het eind in de samenvattende compilatie? - welke opname's kunnen de komende week gemaakt worden - enz</p>	

20.05	<p>Laat tenslotte in groepjes het volgende gebed invullen: (Op werkblad)</p> <p>Vader in de hemel God prijzen om Zijn wijsheid..... God danken voor de gehoorzaamheid van zijn Zoon..... Belijden van je eigenwilligheid en vergeving vragen..... Vragen om gehoorzaamheid aan Gods wil..... Voor anderen bidden..... Iets wat jezelf wilt toevoegen..... Zeg dat je je toevertrouwd aan Gods leiding..... Dit bid ik U in Jezus naam Amen</p> <p>(Kom je hier in deze les niet mee klaar, dan kun je dit gebed ook als huiswerk meegeven, en volgende week het gebruiken voor het afsluitende gebed)</p> <p>Gebruik dit gebed als afsluitend gebed, waarbij ieder een deel voor zijn rekening neemt, of 1 het hele gebed bidt.</p>	
20.15	<p>afsluiting</p> <ul style="list-style-type: none"> - huiswerk opgeven: * volgende week interview afnemen over gebed om dagelijks brood * memorisatiekaartje uitdelen <p>Er is net al gebeden; misschien kun je afsluiten met een lied.</p>	
voor de volgende keer.	<ul style="list-style-type: none"> - memorisatietekst uit het hoofd leren - interview afnemen - Het bijbelleesrooster: * lezen: Matteüs 6:19-21 Waar je hart naar uitgaat, dat bepaalt ook voor een groot deel de inhoud van je gebed. Waar is jouw hart vol van? * lezen: Matteüs 6:24-30 De mammon was de god van het geld. Staat je gebed om dagelijks brood in dienst van de mammon of in dienst van de levende God? Met andere woorden: weet waarom je iets vraagt aan God! * lezen: Matteüs 6:31-34 Zoek eerst God koninkrijk, ook in je gebed. Stel jezelf de vraag: Wat heb ik nodig om als kind van God te leven? Durf daar gerust om te bidden. * lezen: Efeze 6:18-20 Als Paulus vraagt om voor hem te bidden heeft hij niet z'n eigen plezier en gemak op het oog. Het gaat om Gods zaak. * lezen: Matteüs 19:16-26 Rijkdom kan een belemmering zijn om met God te leven. Échte rijkdom is de Here Jezus kennen en zo thuisgebracht worden bij je 	

	<p>Vader. Bid daar maar om. * lezen: Matteüs 13:18-23</p> <p>Ook hier leren we weer van de Here Jezus: rijkdom is gevaarlijk, waar het om gaat is dat het Woord van God vrucht draagt in je leven. Bid of het zaad bij jou in goede aarde valt. * lezen: Psalm 4:7-9</p> <p>Vreugde in God mag je dagelijks brood zijn</p>	
--	--	--

c. benodigde materialen

- evt. iets voor mentorkwartiertje
 - evt. iets om video te laten zien (laptop/beamer of videorecorder/TV)
 - memorisatiekaartje
- elke week is er een weektekst, die voor alle groepen hetzelfde is; gedurende het blok zijn dat de volgende teksten: 1) Mt 6:33; 2) Fil.4:6-7; 3) Spr.3:5-6 ; 4) vr/ant 116 HC; 5) Joh.15:7; 6) Ps.50:23; 7) 1 Joh.5:14; 8) Mt 6:7-8

d. suggesties

(Gezangen aangegeven in de nummering van het nieuwe Gereformeerde Kerkboek)

zingen: Ps 19: 4-6; Ps 25: 2 en 6; Ps 86: 4 en 5, Gz 36:4 ; LB 473

bijbelgedeelten Mt.26:36-46; Joh.15: 1-8 ; 2 Kor.12: 6-10; 1 Joh.5:14

belijdenis: HC znd 49

e. evaluatie

1	In hoeverre leerdoelen gehaald?				
		--	-	+	++
	Ze weten dat gebedsverhoring inhoudt dat je niet krijgt wat je wilt maar dat je krijgt wat God goed voor je vindt.				
	Ze leren hun gebed te richten naar Gods wil.				
	Ze willen zich onderwerpen naar Gods wil.				
2	Opmerkingen mentor/ catecheet				
3	Wat moet de volgende keer anders				

Blok B – nivo 2 -Avond 5; de broodvraag

a. leerdoelen

Hoofd

- De jongeren weten wat bidden om dagelijks brood inhoud:
- De jongeren weten dat je dingen mag vragen die je nodig hebt.
- De jongeren weten dat je dingen niet hoeft te vragen die je later nodig hebt.
- Ze weten dat je erop mag vertrouwen dat God voor later zorgt en ze zich geen zorgen hoeven te maken voor de dag van morgen.
- Ze weten dat je niet alleen dingen voor jezelf vraagt maar ook voor anderen.

Handen

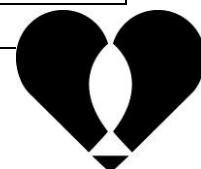
- Ze kunnen dit in hun eigen gebed toepassen.

Hart

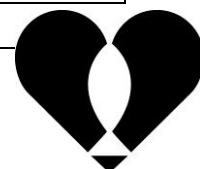
- Ze leren prioriteiten stellen in de dingen die ze nodig hebben.

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	Mentorkwartiertje:	
19.15	<p>Terugkoppelen en eerste inventarisatie</p> <p>Vorige keer ging het over Uw naam, Uw koninkrijk , Uw wil. Daar draait het in feite om. En in dat kader mogen we ook alles voor onszelf vragen. Daar gaat het de komende weken over.</p> <p>Inventariseer eens wat ze zoal voor zichzelf of voor anderen vragen in hun gebed. Doe dit door per groepje van 4 een a4-tje rond te laten gaan. Ieder schrijft er om de beurt een ding op.</p> <p>Laat daarna een van de groep het lijstje voorlezen. Vraag nu de andere groepen of zij nog aanvullingen hebben vanuit hun lijstje.</p> <p>Zijn er veel overeenkomsten? Valt het kort samen te vatten ? bijv. materiele zaken, moeiten, niet alleen voor jezelf maar voor iedereen, etc.</p> <p>Laat de jongeren naar voren brengen wat er door degene die ze de afgelopen week over deze bede geïnterviewd hebben naar voren is gebracht. (Als er stukjes op video staan, die afspelen en samen kijken)</p>	
19.30	<p>Bijbelstudie: lees samen Exodus 16.</p> <p>Bespreek daarna de volgende vragen:</p> <ol style="list-style-type: none">1.Hoe reageert de Here op de klacht van de Israëlieten?2.Wat wordt bedoeld met vers 4: “daarmee stel ik hen op de proef”3.Wat leren de Israëlieten uit de manier waarop God voor hen zorgt.4.Ken je nog meer verhalen in de bijbel waarin je ziet dat God geeft wat nodig is?	

	<p>5. Wat zegt dit verhaal je voor je eigen gebed?</p> <p>Laat ze evt. eerst in twee- o drietallen deze vragen bekijken en behandel het daarna in de hele groep</p>					
19.45	<p>Zondag 50 .</p> <p>Lees eerst samen zondag 50 (Op werkblad)</p> <p>Op de wand hangen 4 posters:</p> <table border="1" data-bbox="359 548 1276 884"> <tr> <td>geef</td> <td>ons</td> <td>Vandaag/ dagelijks</td> <td>brood</td> </tr> </table> <p>Laat ze in groepjes van 3 of 4 over elk van de elementen van deze bede nadenken.</p> <ul style="list-style-type: none"> - wat betekent het - welke vragen roept het op <p>Ze schrijven dat op gele plakbriefjes.</p> <p>Als men ongeveer klaar is > briefjes op de posters plakken, en poster voor poster bespreken</p> <p><u>geef</u> Alles wat je hebt is gekregen; je moet leren leven in afhankelijkheid.</p> <p><u>ons.</u> Je denkt ook aan anderen in nood</p> <p><u>heden, dagelijks</u> Maak je geen zorgen voor de dag van morgen</p> <p><u>Brood</u> Een bescheiden wens (Zie verdere uitleg in het achtergrond materiaal)</p> <p>Kijk tenslotte nog eens terug op de lijstjes aan het begin van de les. Vraag: Zou je naar aanleiding van deze les iets in je gebed veranderen?</p>	geef	ons	Vandaag/ dagelijks	brood	
geef	ons	Vandaag/ dagelijks	brood			
20.00	<p>Activiteit :</p> <ul style="list-style-type: none"> - bedenk nu alvast samen vragen over de vijfde bede en stel ze deze week aan degene met wie je steeds praat. - welke opnames kunnen de komende week gemaakt worden - enz <p>evt aanvullend activiteit 2: probeer aan de hand van deze les foto's te verzamelen of plaatjes van</p>					

	<p>zaken die je zou kunnen vragen in je gebed .Denk daarbij aan waar we het in de les over gehad hebben. Het moet dus iets zijn wat je kan zien. Het mag symbolisch zijn. Maak er een collage van.</p>	
20.15	<p>afsluiting</p> <ul style="list-style-type: none"> - huiswerk opgeven: * volgende week interview afnemen over 5^e bede * memorisatiekaartje uitdelen <p>gebed</p> <p>Sluit af door iemand te vragen het volgende gebed te bidden:</p> <p><i>Onze Vader, U die de hemel en aarde maakte en er nog steeds voor zorgt, ik dank U voor uw goede zorg. Ik krijg van U eten, drinken, kleding, een plek om te wonen en nog veel meer. Wilt U mij helpen uw dagelijkse zorg voor mij te ontdekken en in alles op U te vertrouwen? Ik verdien uw goede zorg niet. Wilt U mijn zonde en ondankbaarheid vergeven. Geef ook dat de spullen op aarde niet mijn doel worden, maar dat ik leef voor U. Heer, U zegent mij rijk. Wilt U ook zorgen voor mensen die gebrek lijden? U weet wat ze nodig hebben en U hebt ook de macht om hen te geven wat ze nodig hebben. Vader in de hemel, ik bid tot U, omdat ik zeker weet dat U geven wilt en kunt wat mensen nodig hebben, om Jezus' wil. Amen</i></p>	
voor de volgende keer.	<ul style="list-style-type: none"> - memorisatietekst uit het hoofd leren - interview afnemen <p>- Het bijbelleesrooster:</p> <ul style="list-style-type: none"> * lezen: Matteüs 9:1-8 <p>Vergeving van zonde is het eerste wat een mens nodig heeft. Blijkt uit jouw gebeden dat je dat hebt begrepen?</p> <ul style="list-style-type: none"> * lezen: Matteüs 18:21-27 <p>De man die tienduizend talent schuldig was, was omgerekend ongeveer zestig miljoen daglonen schuldig!! Omgerekend naar vandaag ongeveer 3 miljard euro ... Wat zou de Here Jezus duidelijk willen maken?</p> <ul style="list-style-type: none"> * lezen: Matteüs 18:28-34 <p>Honderd denarie is ongeveer 5000 euro. Nog steeds een flink bedrag. Maar de bereidheid om dit een ander te vergeven is het bewijs dat je weet dat je zelf ook van vergeving leeft.</p>	

	<p>* lezen: Lukas 18:9-14 Ben jij een tollenaar of een farizeeër? Of herken je in allebij wel iets?</p> <p>* lezen: Kolossenzen 3:13 De ander vergeven omdat God jou vergeven heeft.</p> <p>* lezen: 1 Johannes 1:8-10 Ontken je je zonde, dan houd je jezelf voor de gek. Benoem je ze eerlijk, dan ontvang je vergeving.</p> <p>* lezen: Matteüs 5:43-48 Als we Gods liefde voor ons hebben begrepen gaan we zelfs voor onze vijanden bidden ... Waar denk jij aan?</p>	
--	--	--

c. benodigde materialen

- evt. iets voor mentorkwartiertje
- evt. iets om video te laten zien (laptop/beamer of videorecorder/TV)
- 4 flaps, stiften, geeltjes
- memorisatiekaartje

elke week is er een weektekst, die voor alle groepen hetzelfde is; gedurende het blok zijn dat de volgende teksten: 1) Mt 6:33; 2) Fil.4:6-7; 3) Spr.3:5-6 ; 4) vr/ant 116 HC; 5) Joh.15:7; 6) Ps.50:23; 7) 1 Joh.5:14; 8) Mt 6:7-8

d. suggesties

(Gezangen aangegeven in de nummering van het nieuwe Gereformeerde Kerkboek)

zingen: Ps 16; Ps 34: 1-4; Ps 67; Ps 104, Gz 36:5 ; LB 21

bijbelgedeelten Exodus 16, 1 Kon 17, Mt 6:19-33, zie verder bijbelleesrooster

belijdenis: HC znd 50

e. evaluatie

1	In hoeverre leerdoelen gehaald?				
		--	-	+	++
	De jongeren weten wat bidden om dagelijks brood inhoud				
	De jongeren weten dat je dingen mag vragen die je nodig hebt.				
	De jongeren weten dat je dingen niet hoeft te vragen die je later nodig hebt.				
	Ze weten dat je erop mag vertrouwen dat God voor later zorgt en ze zich geen zorgen hoeven te maken voor de dag van morgen.				
	Ze weten dat je niet alleen dingen voor jezelf vraagt maar ook voor anderen.				
	Ze kunnen dit in hun eigen gebed toepassen.				
	Ze leren prioriteiten stellen in de dingen die ze nodig hebben.				
2	Opmerkingen mentor/ catecheet				
3	Wat moet de volgende keer anders				

Blok B – nivo 2 -Avond 6; 7x70 maal sorry!

a. leerdoelen

Hoofd

- Ze weten wat verhoring van dit gebed betekent.
- Ze weten wat je van God vraagt, wanneer je dit bidt.

Handen

- Ze kunnen met Mt 18:21-35 vertellen over schulden vergeving vragen.
- Ze kunnen de verschillende stappen noemen die bij vergeving horen en kunnen vertellen hoe je daar zelf mee om gaat.

Hart

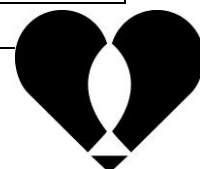
- Ze leren deze bede toe te passen in hun gebed en hun leven.

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	Mentorkwartiertje:	
19.15	<p>Terugkoppelen en eerste inventarisatie</p> <p>Er wordt kort teuggehaald wat in de vorige les(sen) behandeld is. Is de vorige keer activiteit 2. uitgevoerd, dan kan dat aan de hand van de gemaakte collages.</p> <p>Laat ze in tweetallen:</p> <ul style="list-style-type: none">- evt. vragen die er bij hen leven over vergeving op een geeltje schrijven.- Op een geeltje deze zin afmaken: “vergeving is”..... <p>De vragen bij elkaar opplakken (aan het eind van de les kijken of ze aan de orde geweest zijn).</p> <p>De definities van vergeving ook opplakken, en even over doorpraten.</p> <p>Laat de jongeren naar voren brengen wat er door degene die ze de afgelopen week over deze bede geïnterviewd hebben naar voren is gebracht over deze bede (Als er stukjes op video staan, die afspelen en samen kijken)</p>	
19.25	<p>Bijbelstudie Matth.18: 21-35</p> <p>Laat ieder dat voor zichzelf lezen. (op het werkblad!)</p> <p>Onderstreep nu de woorden die met zonde/schuld en vergeving te maken hebben.</p> <p>Laten ze in tweetallen dit met elkaar vergelijken. Vervolgens formuleert elk tweetal in één zin wat de boodschap van deze gelijkenis</p>	

	<p>is. Bespreek dit samen. Leg uit hoe groot de schuld wel niet was en vraag : Wat zou de Here Jezus duidelijk willen maken met deze getallen? Om te zien wat vergeving krijgen is moet je eerst weten van zonden. Vaak vragen wij ons af: ben ik echt wel zo zondig?</p> <p>Om daar beter zicht op te krijgen is het goed een stukje te lezen uit de bergrede. Matth. 5-7.</p>	
19.40	<p>schuld en vergeving in stappen</p> <p>Wat moet je weten en wat moet je doen om vergeving te krijgen? Laat de volgende opdracht in tweetallen uitvoeren. Zet de volgende zinnen in de goede volgorde:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Het goede doen 2.Je schuld erkennen 3.Vergevingsgezind zijn naar anderen 4.Vragen om vergeving 5.Je zonde zien en ontdekken 6.De zonde nalaten 7.Er spijt van hebben 8.Danken voor vergeving 9.Je berouw uitspreken tegen God (en mensen) <p>Bespreek het samen.</p>	
19.50	<p>een tekening</p> <p>Maak nu in tweetallen een tekening over vergeving. Plak daarna de zin die je aan het begin van de les hebt opgeschreven erbij. Hierbij een voorbeeld:</p> <p style="padding-left: 40px;">het boek vol met zonde (sin) wordt met een gewicht eraan in water gegooid waarin niet mag worden gevisst.</p> <p>Lees ook eens : Jes.1: 18 en Micha 7:18,19</p> <p>Ieder tweetal legt zijn tekening uit aan de anderen.</p>	

20.00	<p>Activiteit :</p> <ul style="list-style-type: none"> - bedenk nu alvast samen vragen over de zesde bede en stel ze deze week aan degene met wie je steeds praat. Wat zijn bijvoorbeeld verleidingen waar degene waar je mee praat mee te maken heeft. Misschien heeft iemand wel ervaren dat er verleidingen voor hem waren, en dat hij op den duur hier tegen kon vechten met de hulp van God. Als je verder nog vragen hebt mag je die ook stellen, dit is namelijk de laatste keer dat er geïnterviewd zal worden. - welke opname's kunnen de komende week gemaakt worden - enz 	
20.10	<p>afsluiting</p> <ul style="list-style-type: none"> - huiswerk opgeven: * volgende week interview afnemen over 6^e bede * memorisatiekaartje uitdelen <p>gebed</p> <p>Sluit af door vooraf de verschillende bouwstenen voor een gebed te verdelen over de mensen in de groep. Ieder formuleert bij zijn bouwsteen een zin voor het gebed.</p> <p>Daarna wordt dit gebed gebeden.</p> <p>Bouwstenen:</p> <p>Aanspraak-loven-danken-schuld belijden-vragen om vergeving-vragen om heiliging-dagelijkse levensbehoeften-voorbeden-afsluiting.</p>	
voor de volgende keer.	<ul style="list-style-type: none"> - memorisatietekst uit het hoofd leren - interview afnemen - Het bijbelleesrooster: * lezen: Lukas 10:17-20 Jesus opende de ogen voor onze werkelijke vijand. Daarom leerde Hij ook bidden 'breng ons niet in beproeving maar red ons uit de greep van het kwaad' * lezen: Lukas 22:31-32 De Here Jezus wijs ons op onze vijand, leert ons bidden om bescherming en ... heeft ook zelf gebeden om bescherming * lezen: Psalm 27:1-6 In heel veel psalmen gaat het ook over 'vijanden'. Lees deze psalmen vanuit wat het nieuwe testament ons leert over onze werkelijke vijand. * lezen: Psalm 57 Wat onze tegenstander ook probeert, bij God ben je veilig. Hij is machtiger. Vertrouw op Hem. * lezen: 1 Petrus 5:8-11 Een ontketende vijand, maar God is machtiger. * lezen: Openbaring 12:7-9 	

	<p>Satan heeft eigenlijk maar één doel: mensen verleiden en van God vervreemden. * lezen: Openbaring 21:7-10 Straks is het echt helmaal afgelopen met alle verleidingen. God zal daar zelf voor zorgen. Blijf erom bidden in het geloof dat de overwinning al behaald is.</p>	
--	---	--

c. benodigde materialen

- evt. iets voor mentorkwartiertje
- evt. iets om video te laten zien (laptop/beamer of videorecorder/TV)
- 2 flaps, stiften, geeltjes
- tekenpapier, potloden, stiften
- memorisatiekaartje

elke week is er een weektekst, die voor alle groepen hetzelfde is; gedurende het blok zijn dat de volgende teksten: 1) Mt 6:33; 2) Fil.4:6-7; 3) Spr.3:5-6 ; 4) vr/ant 116 HC; 5) Joh.15:7; 6) Ps.50:23; 7) 1 Joh.5:14; 8) Mt 6:7-8

d. suggesties

(de nummering van de gezangen is uit het nieuwe Gereformeerde Kerkboek)

zingen: Ps 25: 3 en 5 ;Ps 32:1 en 2; Ps 51; Ps 130, Gz 154-157

bijbelgedeelten: Ps 32, Ps 51; Mt 6:14-15; Mt 18:21-35; Lk 18:9-14;19: 1-10; 23: 33-43

belijdenis: HC znd 21 v/antw 56 ; HC 51

e. evaluatie

1	In hoeverre leerdoelen gehaald?				
		--	-	+	++
	Ze weten wat verhoging van dit gebed betekent.				
	Ze weten wat je van God vraagt, wanneer je dit bidt.				
	Ze kunnen met Mt 18:21-35 vertellen over schulden vergeving vragen.				
	Ze kunnen de verschillende stappen noemen die bij vergeving horen en kunnen vertellen hoe je daar zelf mee om gaat.				
	Ze leren deze bede toe te passen in hun gebed en hun leven.				
2	Opmerkingen mentor/ catecheet				
3	Wat moet de volgende keer anders				

Blok B – nivo 2 -Avond 7; Voor de duivel niet bang!

a. leerdoelen

Hoofd

- Ze kunnen bij aanvechtingen van de duivel, de wereld en ons eigen vlees concrete dingen noemen uit hun eigen leven.

Handen

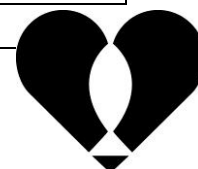
- Ze krijgen oog voor het werk van de duivel in hun leven.
- Ze kunnen verleidingen aanwijzen in hun eigen leven.

Hart

- Ze zoeken in die geestelijke strijd houvast bij God.
 - Ze kunnen dit toepassen in hun gebed.
- (veel ruimte voor de laatste doelstelling openhouden; gebed schrijven)

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	Mentorkwartiertje:	
19.15	Terugkoppelen en eerste inventarisatie Terugblik: vorige keer ging het over vergeving. Kom nog even terug op de tekeningen die toen gemaakt zijn en laat ze aan de hand daarvan nog even kort vertellen waar het om ging.	
19.20	Vragen om bescherming Op het werkblad staat vraag en antwoord 127 van de Catechismus afgedrukt met daarboven als titel 'vragen om bescherming' Lees dit eerst samen. Vanavond gaat het over de zesde bede: leid ons niet in verzoeking maar verlos ons van de boze. Leg uit dat de duivel, de wereld en ons eigen vlees ons aanvechten met als doel ons van God af te trekken en ons geloof te ondermijnen. Vraag bij alle drie de woorden even of ze die snappen > - De duivel is de Geestelijke tegenstander, die met zijn engelen achter al het kwaad in deze wereld zit. - De wereld, dat is de wereld waarin we leven, maar dan de wereld zoals die z'n gang gaat zonder God - ons eigen vlees, je zou ook kunnen zeggen: "onze zondige ik", dat wil zeggen onze eigen gedachten, verlangens, karaktertrekken en manier van leven voor zover die niet door God bepaald zijn. In deze bede vraag je God of Hij wil zorgen dat je standhoudt als de duivel je probeert te verzoeken, als de wereld je wil verleiden tegen	

	<p>God in te gaan, of als je zondige hart je verleidt.</p> <p>Maak dan groepjes van vier en geef ze een vel papier met 3 kolommen: Duivel/ wereld / eigen vlees</p> <table border="1" data-bbox="341 409 810 555"> <thead> <tr> <th data-bbox="341 409 485 443">duivel</th> <th data-bbox="485 409 628 443">wereld</th> <th data-bbox="628 409 810 443">eigen vlees</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="341 443 485 555"></td> <td data-bbox="485 443 628 555"></td> <td data-bbox="628 443 810 555"></td> </tr> </tbody> </table> <p>Laat ze allereerst de volgende 3 teksten opzoeken: Galaten 5: 16-17; Efeziërs 6: 12 ; 1 Johannes 2: 15-17 Welke tekst hoort in welke kolom? Laat ze vervolgens samen de drie kolommen invullen met voorbeelden uit hun eigen leven en dat wat ze gehoord hebben bij het interview van de afgelopen week.</p> <p>Zorg dat aan de muur een flap hangt met dezelfde drie kolommen (of drie flaps). Inventariseer wat de groepjes op papier gezet hebben, en zet in elke kolom voorbeelden.</p> <p>Lees nu de tweede helft van vraag en antwoord 127 nog een keer. - welke beschrijving krijgen we, en hoe? Praat hier even samen over door.</p>	duivel	wereld	eigen vlees				
duivel	wereld	eigen vlees						
19.35	<p>Bijbelstudie 1 Petrus 5: 6-11</p> <p>Dit bijbelgedeelte gaat over de geestelijke strijd waar we het al over hadden. Samen het gedeelte lezen.</p> <p>De volgende vragen kunnen gesteld worden: 1. Over welke vijand gaat het hier? 2. Hoe kun je jezelf beschermen 3. Wat weet je over de uitslag van de strijd ,waar staat dat in dit bijbelgedeelte? 4. Zie je de overeenkomst tussen het eind van dit bijbelgedeelte en het slot van het Onze Vader?</p>							
19.45	<p>Voor de duivel niet bang.</p> <p>We bidden deze bede tot Onze Vader. Leg uit wat dit betekent: a. God is groot, wijs en almachtig . Hij doet wat Hij belooft. Hij kan wat Hij wil. b. God heeft met jou een verbond gemaakt. Er is een band tussen Hem en jou. Je mag een kinderlijk vertrouwen in Hem hebben.</p>							

	<p>Lees dan samen Jac.4: 7 en 8a (Op werkblad)</p> <p>Vraag ze op het werkblad onder deze tekst in eigen woorden op te schrijven wat hier staat.</p> <p>Wat staat hier; en wat is de relatie met de titel van deze les.</p>	
19.50	<p>Laat ze daarna in tweetallen een gebed maken .In dat gebed moeten de volgende elementen uit de les van vanavond voorkomen:</p> <p>Concrete verleidingen.</p> <p>Vragen om bescherming</p> <p>Weten waarom je dat mag vragen .</p> <p>Vraag één iemand om dit gebed straks te bidden en geef de anderen de opdracht dit gebed thuis te bidden.</p>	
20.00	<p>Activiteit:</p> <p>Bedenk welk interview of welk gesprek met je interviewer het meeste indruk op je gemaakt heeft, of wat je heel erg geholpen heeft.</p> <p>Beschrijf waarom .Deel dit met elkaar. Spreek af wie dit ook nog eens op video zal vertellen en wie dat zal opnemen.</p> <p>Voor de volgende keer: Denk na over welke video opnames er gebruikt kunnen worden voor de presentatie.</p> <p>Welke stukjes uit je verslag vind je geschikt om te gebruiken voor een PowerPoint presentatie?</p> <p>Maak definitieve afspraken over de vorm waarop de resultaten van dit blok gepresenteerd zullen worden aan ouders/ gemeente.</p>	
20.10	<p>afsluiting</p> <p>- huiswerk opgeven: Zoek voor volgende week op internet allemaal een gebed op dat je aanspreekt. Print het uit en neem het volgende week mee.</p> <p>- memorisatiekaartje uitdelen</p> <p>gebed</p> <p>Sluit af met het gebed dat net gemaakt is</p>	
voor de volgende keer.	<p>- memorisatietekst uit het hoofd leren</p> <p>- afspraken mbt activiteit</p> <p>- Het bijbelleesrooster:</p> <p>De volgende psalmen zijn voorbeelden van gebeden waar heel veel afwisseling in te vinden is. Niet alleen maar vragen maar ook lofprijzen. Niet alleen klagen maar ook schuld belijden. Het één gaat zomaar over in het ander. Probeer elke dag één psalm te lezen.</p> <p>Psalm 25</p> <p>Psalm 38</p> <p>Psalm 39</p>	

	Psalm 40 Psalm 41 Psalm 42 Psalm 56	
--	--	--

c. benodigde materialen

- evt. iets voor mentorkwartiertje
- papieren met 3 kolommen = stiften; groot vel om resultaat te inventariseren
- memorisatiekaartje

elke week is er een weektekst, die voor alle groepen hetzelfde is; gedurende het blok zijn dat de volgende teksten: 1) Mt 6:33; 2) Fil.4:6-7; 3) Spr.3:5-6 ; 4) vr/ant 116 HC; 5) Joh.15:7; 6) Ps.50:23; 7) 1 Joh.5:14; 8) Mt 6:7-8

d. suggesties

(de nummering van de gezangen is uit het nieuwe Gereformeerde Kerkboek)

zingen: Ps 46: 1 en 4; Ps 68: 1 en 13 ; Gz 142/143 ;Gz 157; Gz 163; E&R 82; E&R 87

bijbelgedeelten: Mt 4: 1-11; Ef 6: 10-20; 1 Petrus 5: 7-9; Jakobus 4:7-8; 1 Joh.2:12-17

belijdenis: HC znd 52

e. evaluatie

1	In hoeverre leerdoelen gehaald?				
		--	-	+	++
	Ze kunnen bij aanvechtingen van de duivel, de wereld en ons eigen vlees concrete dingen noemen uit hun eigen leven.				
	Ze krijgen oog voor het werk van de duivel in hun leven.				
	Ze kunnen verleidingen aanwijzen in hun eigen leven.				
	Ze zoeken in die geestelijke strijd houvast bij God.				
	Ze kunnen dit toepassen in hun gebed.				
2	Opmerkingen mentor/ catecheet				
3	Wat moet de volgende keer anders				

Blok B – nivo 2 -Avond 8; Halleluja, amen!

a. leerdoelen

Hoofd

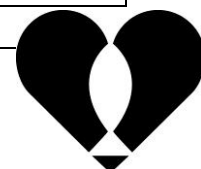
- Ze begrijpen het slot van het onze vader: “de lofverheffing”.
- Ze begrijpen dat deze lofverheffing troost biedt omdat God zelf ook voor Zijn koninkrijk zorgt ook al bidt jij er ook om.
- Ze weten dat er verschillende aspecten in het gebed zijn.
- Ze begrijpen dat een aantal aspecten meer gericht zijn op God en anderen meer op onszelf.

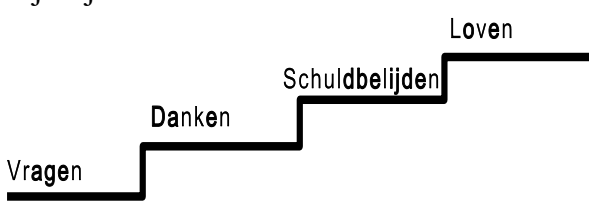
Handen

- Ze kunnen een gebed maken waar al deze aspecten in voorkomen.

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	Mentorkwartiertje:	
19.15	Terugblik We zijn gekomen aan het einde van dit blok. Deel lege A4tjes uit, en laat ze allemaal een aantal dingen opschrijven die de afgelopen weken aan de orde geweest zijn, en die ze geleerd hebben. Als iedereen uitgeschreven is gaan we inventariseren. Bespreek samen: wat zijn de belangrijkste dingen, die je tijdens dit blok geleerd hebt.	
19.25	Slot van het Onze Vader Lees HC.zondag 52 vr. en antw. 128. (Op werkblad) leg de link naar de vorige les: verbond en vertrouwen. Wat heb je eraan dat je dit weet? Lees nu HC zondag 52 vr. en antw 129 (Op werkblad) Waarom komt er nog achteraan het woord “amen”? God wil horen dat je op Hem vertrouwt! Hoe zat het ook alweer met het Onze Vader: 3 keer Uw , 3 keer ons en dan de lofverheffing. Vergelijk de eerste drie keer Uw eens met de lofverheffing. Wat valt op? Wat betekent dat voor jou persoonlijk? Hoe verwerk je dat in je gebed?	
19.35	De gebedsladder We hebben geleerd dat bidden een relatie onderhouden is .In een relatie praat je met elkaar. Dat doe je op verschillende manieren. Je kunt elkaar iets vragen , elkaar bedanken, sorry zeggen, complimentjes	

	<p>geven. Zo is dat ook met je gebed. Laat het volgende plaatje zien (Op groot vel papier) en vertel waarom het op een trap is gezet. De laagst treden is meer gericht op onszelf de hoogste treden meer gericht op God en zijn rijk.</p> 	
19.40	<p>Een gebed maken</p> <p>Iedereen mag het gebed presenteren dat hij/of zij op internet heeft opgezocht (huiswerk vorige week). Welk gebed heeft de meeste elementen van de gebedstrap in zich?</p> <p>Maak dan samen een gebed over wat er in dit blok is geleerd. Verdeel de treden over de jongelui zodat ze per twee of drie een trede voor hun rekening nemen en er een gebed bij schrijven. Laat ze hun deel van het gebed ruilen met een ander tweetal en vervolgens kijken of er nog aangevuld kan worden. Bid straks aan het eind samen dit gebed. (Of doe het nu, en sluit straks met een lied af)</p>	
20.00	<p>Activiteit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Maak de laatste afspraken over de presentatie - bijvoorbeeld: bespreek welke stukjes video er zijn en selecteer de beste voor de presentatie. De video mag in totaal niet langer dan 10 minuten zijn. Er moeten ook wat reacties van de jeugd zelf op staan. Kijk welke tekstfragmenten van de verslagen je kunt gebruiken voor een powerpointpresentatie. Vraag wie de powerpoint presentatie wil maken, vraag wie de videofragmenten wil monteren. Spreek af wat je waar laat zien en ook aan wie. 	
20.10	<p>afsluiting</p> <ul style="list-style-type: none"> - memorisatiekaartje uitdelen - aansporen om ook volgende week het bijbelleesrooster te volgen <p>gebed Sluit af met het gebed dat net gemaakt is (Of als dat net al is gebeden met een lied)</p>	

voor de komende week		
----------------------	--	--

c. benodigde materialen

- evt. iets voor mentorkwartiertje
- lege A4tjes
- groot vel met gebedstrap
- memorisatiekaartje

elke week is er een weektekst, die voor alle groepen hetzelfde is; gedurende het blok zijn dat de volgende teksten: 1) Mt 6:33; 2) Fil.4:6-7; 3) Spr.3:5-6 ; 4) vr/ant 116 HC; 5) Joh.15:7; 6) Ps.50:23; 7) 1 Joh.5:14; 8) Mt 6:7-8

d. suggesties

(de nummering van de gezangen is uit het nieuwe Gereformeerde Kerkboek)

zingen: Ps 145-150, Gz 16; Gz 71; Gz 107 Gz 108; Gz 145 ; Gz 165; enz

bijbelgedeelten: Psalm 8 lofprijzing; Psalm 13 smeekgebed; Psalm 51:1-15 schuldbelijdenis; Psalm 65 dankgebed; Psalm 131 nederige overgave aan God

belijdenis: HC 52 v/a 128 en 129

e. evaluatie

1	In hoeverre leerdoelen gehaald?				
		--	-	+	++
	Ze begrijpen het slot van het onze vader: “de lofverheffing”.				
	Ze begrijpen dat deze lofverheffing troost biedt omdat God zelf ook voor Zijn koninkrijk zorgt ook al bidt jij er ook om.				
	Ze weten dat er verschillende aspecten in het gebed zijn.				
	Ze begrijpen dat een aantal aspecten meer gericht zijn op God en anderen meer op onszelf.				
	Ze kunnen een gebed maken waar al deze aspecten in voorkomen.				
2	Opmerkingen mentor/ catecheet				
3	Wat moet de volgende keer anders				

3. achtergrondinformatie per avond

NIVO 1: 14-15 jaar en 15-16 jaar

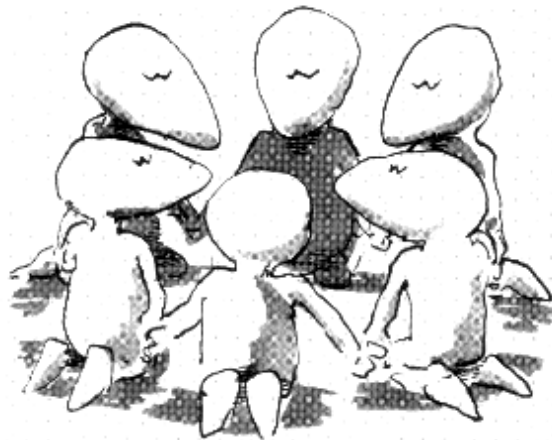
Inleiding

Er moet een bewustwording op gang komen dat bidden niet het doel moet hebben om God naar jouw plannen en wensen toe te buigen. Bidden is God loven en prijzen, Hem danken en zijn Koninkrijk zoeken. Een duidelijke gerichtheid op Gods zaak, ook als er veel gevraagd wordt. Dit is hét kenmerk van christelijk bidden. Een noodzakelijk inzicht om verder door te kunnen denken over het gebed.

Bidden is afhankelijk zijn
Bidden is lofprijzing
Bidden is dankbaarheid
Bidden is gaan voor de zaak van God, zoek eerst het koninkrijk
Bidden is voorbede
> niet egocentrisch bidden dus

Allerlei bijbelgedeeltes over bidden of voorbeelden van gebeden :

Daniël 9:1-19
Nehemia 1:1-11
Psalm 13
Psalm 22
Psalm 25
Psalm 26
Lukas 11:1-13
Matteus 6:5-15
Lukas 18:9-14
Johannes 17
Handelingen 12:1-11
Filippenzen 1:1-11
Filippenzen 4:4-7
Kolossenzen 1:3-12
1 Petrus 4:7
1 Tessalonicenzen 5:16-18
Efeze 6:10-20
Jakobus 4:1-4
1 Johannes 5:13-15

AVOND 1 ; Pray something!

- groei in relatie > groei in gebed

Er wordt gesproken over ontwikkeling in je gebedsleven. In elke relatie zit ontwikkeling, dat zullen jongeren herkennen. Ook in de relatie met God mag groei worden verwacht.

In de bijbel vinden we voorbeelden van niet al te volwassen gebeden. Denk aan het gebed van de farizeeër in Lukas 18:9-14. Maar ook Gideon is een voorbeeld (Richteren 6:36-40). Het gebed uit Lukas 18 kun je contrasteren met één van de boetepsalmen (bv psalm 25, 32, 51 of Nehemia 1 of Daniël 9). Bedenk ook dat Paulus een farizeeër is geweest en na zijn bekering een heel ander mens wordt. Zie bijv. Rom 7:21-25.

Het gebed van Gideon kun je evt. vergelijken met het slot van Habakuk 3 of psalm 23 of een andere psalm waarin een volwassen godsvertrouwen doorklinkt.

Conclusie: je kunt heel verschillend bidden en er is ruimte voor groei. Steeds nederiger, steeds meer vertrouwen, steeds meer op de zaak van God gericht.

- zondag 45

Zondag 45 gaat in op de kenmerken van een volwassen gebed:

-weten tegen wie je het hebt, de heilige en almachtige God die je Vader mag noemen

-weten wie jezelf bent, nederige zelfkennis, zonde en kleinheid

-vertrouwen dat God weet wat goed is: overgave en berusting

Zulke gebeden hoeven helemaal niet lang te zijn. Het gaat om de houding waarmee je bidt.

Denk nog eens aan de Lukas 18: de tollenaar sprak maar een heel kort gebed uit maar had echt contact met God en ging rechtvaardig naar huis. Of denk aan de moordenaar aan het kruis:

‘Hij heeft niks verkeerd gedaan, wij wel’ > ‘denk aan mij’ Hij kende zichzelf en hij kende de Here Jezus. Dat was zijn houding. Een gebed van één zin bracht hem in het paradijs.

Groeien in gebed is dus niet in de eerste plaats veel meer en langer gaan bidden, al mag dat natuurlijk best.

- blokkades

Welke blokkades ervaar je in je gebedsleven?

Gebedsmoeiten hebben meestal te maken met het godsbeeld van mensen en met een gebrek aan ‘geloofsrelatie’. Hoe minder je leeft vanuit een levende relatie met God, des te meer moeite zal het kosten om te bidden. En als je een fatalistisch godsbeeld hebt wordt je gebedsleven er ook niet vrolijker op.

- Psalm 63

In Psalm 63 is iemand aan het woord die God zijn leven lang wil prijzen en zelfs ‘s nachts als hij wakker ligt z’n gedachten op God richt. Wat een gebedsleven! Maar het gaat samen met een intens verlangen naar God. ‘Mijn ziel is aan u verkleefd’, ‘mijn ziel dorst naar U’ > wat een relatie!

David heeft God in het ‘heiligdom’ aanschouwd (vers 3). Het heiligdom was de plek waar de verzoening, vergeving en genade werd uitgebeeld en vormgegeven. Daar begint het mee.

Onverdiende goedheid van God voor arme bedelaars. De basis van een relatie met God.

➤ deze psalm kan een goed uitgangspunt zijn voor een gesprek over relatie met God

* zoek eerst het koninkrijk

Een duidelijke gerichtheid op Gods zaak, ook als er veel gevraagd wordt. Dit is hét kenmerk van christelijk bidden. Daar gaan we aan werken.

Evt. Kun je hier het slot van Matteüs 6 bij gebruiken, en het lied *Zoek eerst het Koninkrijk* zingen. Dat zou gelijk ook een mooie memorisatietekst zijn.

* Bekende uitspraak: Bidden is ademen. Absoluut noodzakelijk. Leuke uitspraak om over door te praten.

Hoe minder je bidt, des te minder heeft God je te zeggen. Alleen als ik tot God blijf spreken blijft God tot mij spreken. Daarom zegt Paulus: bidt zonder ophouden (1 Tess 5:17). Laat het niet afhangen van bepaalde gevoelsmomenten. Let bv op Daniël die zich een bepaalde gewoonte had eigengemaakt. Elke dag op een vast uur. Regelmaat is goed. Hoeft geen sleur te zijn.

* waren bidden we voor?

a. voor de zaak van Gods Koninkrijk

Als je begrijpt wie God is, en wat Hij voor je gedaan heeft, dan vraag je in je gebed niet slechts dingen voor jezelf, dan bidt je niet voor je eigen zaak op de eerste plaats. Op de eerste plaats bidt je dan voor de zaak van God.

Kijk maar naar het 'Onze Vader'. Dat begint met drie keer "U". Uw naam worde geheiligd, Uw Koninkrijk kome, Uw wil geschiede.

Gods wil moet onze wil en onze wensen bepalen. In ons gebed moet het gaan om Gods koninkrijk.

Dat betekent niet dat we onze eigen wensen en onze eigen zaak maar moeten vergeten. Integendeel. Wie gelooft is een burger van Gods rijk. Gods zaak is onze zaak. God wil ons gebruiken voor zijn werk in deze wereld.

We kunnen onszelf vergelijken met soldaten. . Als gelovigen zijn we Gods soldaten, we vechten voor zijn koninkrijk. In die strijd is het gebed onze verbinding met de generaal, Christus. En waar vragen we de generaal dan om? Om ons goed eten en drinken te sturen. Nee we vragen om instructies voor onze strijd, we vragen om wapens en munitie. En we kunnen erop vertrouwen dat de generaal wel zal zorgen voor ons eten en drinken. Zoek eerst het koninkrijk van God, en Hij zal u alles geven wat u nodig hebt. (Matteus 6:34)

b. voor onze naaste

We moeten bidden voor de zaak van God, want hebben God lief boven alles, maar we moeten ook onze naaste lief hebben. Heb uw naaste lief; dat betekent voor alles: bidt voor je naaste. Roddelen, praten over iemand, is gemakkelijk, maar God zegt: bidt voor je naaste. Johannes zegt: Als u uw broeder ziet zondigen, bidt God voor hem, en God zal hem het leven geven. (1Joh.5,16) Volg het voorbeeld van Jezus. Hangend aan het kruis, bad hij voor hen, die Hem kruisigden.

Als je bidt voor de mensen om je heen zul je merken dat God je zal zegenen in je contacten met hen.

c. voor onszelf

Tenslotte moeten we God ook al onze wensen met betrekking tot onszelf vertellen. En wat is dan het belangrijkste? Dat we vergeving van onze zonden wensen. Zonde is erger dan pijn, armoede, verdriet, of wat dan ook. Zonde levert ons de eeuwige dood op. Daarom moeten we vergeving vragen, iedere dag.

Maar we moeten God ook al onze andere wensen kenbaar maken. We moeten zelfs niet het kleinste stukje van ons leven achter houden, als we voor Gods troon verschijnen in ons gebed. God is onze Vader, Hij wil alles horen, niet alleen grote zaken. Je moet nooit denken dat je God niet lastig moet vallen met je verlangens. Zelfs als je slechte verlangens hebt moet je niet stil blijven. Vraag God dan dat Hij je denken verandert.

Als je wilt leven volgens Gods wil, vraag Hem je te helpen. Neem geen enkele beslissing zonder met Hem erover te praten.

AVOND 2 ; **Bidden en bidden is 2**

* Twee vormen van bidden:

1-Ik in het middelpunt Heidens bidden: om iets te krijgen
Ik mis heel veel en God moet het me geven.

2-God in het middelpunt Christelijk bidden: omdat je alles al gekregen hebt
Ik heb in Jezus Christus eigenlijk alles al gekregen: vergeving van zonden, opstanding uit de dood en eeuwig leven. Daar loof en prijs ik Hem voor. Alles wat ik voor dit leven nog vraag , vraag ik in het besef dat ik al oneindig rijk ben.

Stukje uit een preek (van Jaap) van mij over dit onderwerp:

Waarom nog bidden als God alles al weet?

De Here Jezus zegt: je moet niet op een heidense manier bidden want je Vader weet wat je nodig hebt, al voordat wij gaan bidden. dat is aan één kant natuurlijk prachtig, maar het roept ook weer een hele belangrijke vraag op:

Als God toch al weet wat we nodig hebben voordat wij gaan bidden, waarom zouden we dan eigenlijk nog bidden? Wat voegt ons gebed dan nog toe als God toch alles al weet?

Dit is opnieuw een moeilijke vraag waar niet een heel makkelijk antwoord op te geven is. Ik wil er wel een paar dingen van zeggen. Ik wil eerst graag voorlezen wat Calvijn in zijn bijbelcommentaar zegt op deze vraag:

Gelovigen bidden niet met het idee dat ze God moeten bijpraten over dingen die Hij niet weet, of dat ze Hem moeten aansporen om zijn plicht te doen, of dat ze bij Hem moeten aandringen als Hij tegenstribbelt. Integendeel. Zij bidden om zichzelf aan te sporen God te zoeken. Zij bidden om hun geloof te oefenen via het overdenken van zijn beloften, om zichzelf van hun angsten te bevrijden door ze in zijn schoot te leggen. Zij bidden om daarmee uit te drukken dat ze alleen van Hem alle goede dingen hopen en verwachten.

Heel in het kort komt wat Calvijn schrijft hier op neer: bidden is niet allerlei dingen uitleggen aan God die Hij nog niet weet, door te bidden laten we wel merken van wie wij al het goede verwachten en waar we heen moeten gaan met onze bezorgdheid en onze angsten. Vergelijk het maar met een vader of moeder die al lang weet wat er met zijn of haar kind aan de hand is maar toch zegt: kom maar bij me en vertel het maar. Vertel maar wat je dwars zit. Een kind dat niet kan slapen, naar beneden komt, naast je op de bank komt zitten en vertelt waar hij verdriet over heeft of waar hij bang voor is, voor een vader of moeder zijn dat gouden momenten. Dan zeg je niet: dat wist ik al lang, je vertelt me niets nieuws en ga nou maar weer naar bed. Ook al wist je wist al lang wat er aan de hand was, je bent blij dat je kind jou in vertrouwen neemt.

Dat is precies wat de Here Jezus ons wil leren over onze verhouding met onze Vader in de hemel. Wij hoeven Hem echt geen dingen uit te leggen, maar we mogen altijd ons hart bij Hem uitstorten. Als we zo bidden brengt dat ons dichterbij Hem. We zijn veilig bij Hem. Op een andere plaats in de bijbel staat het zo: 'werpt al uw bekommernissen, je zorgen, op Hem, want Hij zorgt voor u'. Je hoeft je zorgen dus niet uit te leggen, je mag ze 'wegwerpen op de Here'. Een hele sterke uitdrukking.

Het gebed van de baälpriesters op de karmel (1 Kon 18) is een extreem voorbeeld van heidens bidden. Maar wat denk je bijvoorbeeld van de rozenkrans??

- probleem van heidens bidden is dat de kracht van het gebed met de vorm van het gebed wordt verbonden en dat de godheid langs die weg naar jou hand moet worden gezet. Van de Here Jezus leren we dat dit geen plaats mag hebben in onze relatie met onze hemelse Vader.

Nog een stukje uit dezelfde preek:

Hoe vaak of hoe lang voor hetzelfde bidden?

De catechismus zegt dat we God 'van harte' moeten aanroepen. Bidden doe je met je hart. Als dat niet gebeurt, dan is het gebed een formaliteit geworden.

Maar de Here Jezus wil ons terugbrengen bij God, Hij wijst ons erop dat bidden een hoogstpersoonlijke zaak is omdat God hoogstpersoonlijk onze Vader is! Als je gelooft, dan heb je een persoonlijke band met je Vader in de hemel, en in een persoonlijke verhouding passen geen automatismen waar het hart niet bij is.

Maar .. hoe vaak en hoe lang mag of moet ik dan bidden voor hetzelfde? Dat is best een moeilijke vraag. Enerzijds zit de kracht van het gebed blijkbaar niet in de hoeveelheid woorden. Anderzijds was het de Here Jezus zelf die soms een hele nacht in gebed doorbracht. Daar zit een zekere spanning tussen. Hoe gaan we daarmee om? Ik moet denken aan iemand die mij vertelde dat hij huwelijksproblemen had gehad. Hij zei tegen mij: Als ik niet maandenlang elke morgen om zes uur was opgestaan om te bidden, dan waren mijn vrouw en ik niet meer bij elkaar geweest. Een indrukwekkend verhaal. Hij wist waar hij het moest zoeken en hij vertrouwde op de kracht van het gebed. Maar als ik vervolgens ga zeggen: 'Heb je huwelijksproblemen, dan moet je drie maanden lang elke morgen een uur bidden en je problemen zijn voorbij', dan maak ik van het gebed een onpersoonlijke techniek. Voel je een beetje aan wat het verschil is?

Met dit voorbeeld geef ik geen antwoord op alle vragen die we hebben over het gebed, maar het geeft wel de richting aan waarin we moeten denken.

Uit een les van Jasper over bidden:

In Matteüs 6: 7 - 8 zegt de Here Jezus:

“En gebruikt bij uw bidden geen omhaal van woorden, zoals de heidenen; want zij menen door hun veelheid van woorden verhoord te zullen worden. Wordt hun dan niet gelijk, want God uw Vader weet, wat u nodig hebt, voordat je tot Hem bidt”.

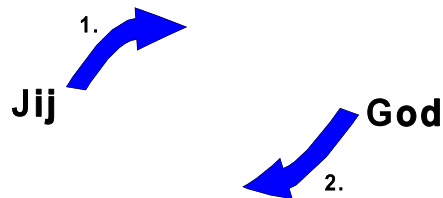
Er zijn twee soorten gebeden: het gebed van een heiden en het gebed van een christen.

* Het gebed van een heiden: gebruik van veel woorden, mooie zinnen, steeds dezelfde woorden en hetzelfde gebed herhalen. Dit om te proberen de godheid te beïnvloeden, om hem ervan te overtuigen dat hij moet helpen. Hoe mooier en hoe langer het gebed, hoe groter de kans dat de godheid zal reageren en zal helpen.

Wie zo bidt ziet het gebed eigenlijk als een magisch gebeuren. Het bidden wordt dan een middel om een bovenaardse macht te beïnvloeden en te manipuleren.

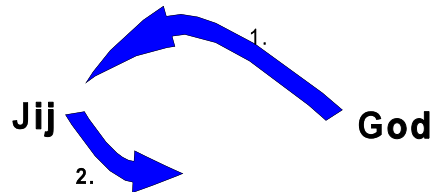

In schema:

* Het gebed van een christen is totaal anders van karakter. Degene die de Here Jezus aanvaardt als Verlosser mag weten dat de almachtige God z'n hemelse Vader is. Die weet dat God alles, zelfs zijn eigen Zoon, voor hem over gehad heeft. Daarom is hij er absoluut zeker van, dat z'n hemelse Vader voor Zijn kinderen zorgt. Hij laat Zijn kinderen nooit vallen.

In schema:

De Here God wil als Vader dat Zijn kinderen tot Hem bidden, dat ze met Hem spreken, maar een gewoon, eenvoudig gebed is voldoende. Het heeft geen zin om steeds dezelfde woorden te herhalen, alsof de kracht van het gebed in de herhaling zit. De kracht van het gebed zit in het geloof, waarmee je bidt. De Here God weet al wat je bidden zult en Hij heeft beloofd dat Hij helpen zal.

Daarom kan een christen ook onbezorgd en vol vertrouwen bidden.

Paulus zegt in Filipenzen 4: 6 dat we niet bezorgd moeten zijn, maar moeten bidden.

Dit is precies het tegenovergestelde van wat wij vaak doen.

Wij zijn vaak wel bezorgd en daarom gaan we bidden en vragen God of Hij datgene wil doen wat onze zorgen wegneemt. Of we hebben een probleem en bidden tot God of Hij een oplossing wil geven. Als Hij dan een oplossing heeft gegeven danken we Hem ervoor.

Maar Paulus zegt: wees niet bezorgd. Als de almachtige God je Vader is, als je Hem vertrouwt, heb je geen reden om je zorgen te maken.

Want je kunt je hemelse Vader vertrouwen.

Hij zorgt voor jou. Hij gebruikt Zijn macht om je te helpen.

De Here Jezus heeft hetzelfde gezegd: Wees niet bezorgd, maar zoek eerst het Koninkrijk van God en Zijn gerechtigheid, en al het overige zal u gegeven worden.

Daarom moeten we met een dankbaar hart bidden. We moeten niet wachten tot God precies datgene gegeven heeft wat we hebben gevraagd, voordat we Hem kunnen danken.

Nee, de bijbel zegt: *“Weest in geen ding bezorgd, maar laten bij alles uw wensen door gebed en smeking met dankzegging bekend worden bij God”* (Filipenzen 4: 6).

Degene die God als z'n Vader heeft en Jezus als z'n Heer dient, die kan zonder zorgen leven, vol dankbaarheid.

Met die houding kun je bidden: zonder zorgen aan God vragen wat je nodig hebt.

Vanuit deze twee manieren van bidden is dan de koppeling te leggen naar zondag 46: de aanspraak Vader.

Juist het feit dat Hij door Jezus onze Vader geworden is geeft dat we vol vertrouwen en onbezorgd tot Hem kunnen bidden in de zekerheid dat Hij het goede geeft.

* God als Vader

In het OT allerlei namen voor God : één daarvan is inderdaad 'de Almachtige' God wordt ook heel vaak 'Here' genoemd, zoiets als eigenaar, iemand die boven ons staat. Misschien heb je ook wel eens van 'Jahwe' gehoord, 'Ik ben die Ik ben'. God is wie Hij is, heel anders dan de mensen, nergens mee te vergelijken.

In het OT wordt God nog maar een heel enkele keer Vader genoemd – acht keer om precies te zijn

In het NT komt de Here Jezus – Hij laat ons zien hoe God écht is – in het NT wordt God meer dan 200 keer Vader genoemd. Natuurlijk is God nog steeds de Heilige en de Almachtige, maar – dat leert de Here Jezus ons - we mogen als we gaan bidden Hem 'Vader' noemen. Hiermee geeft God aan dat Hij veel van ons houdt en voor ons wil zorgen. Net als aardse vaders – ze maken een heleboel fouten, het zijn mensen – maar toch proberen ze voor hun kinderen te zorgen, ze op te voeden en ze lief te hebben.

God als Vader. Dat is geweldig nieuws.

Jezus kwam om ons te laten zien wie God is, in Johannes 1:18 staat

Geen mens heeft ooit God gezien. Maar zijn enige Zoon, Jezus Christus,.. heeft ons laten zien wie God is.

Geen mens heeft God gezien > uit onszelf waren we er niet opgekomen om God vader te noemen, maar we leren het van de Here Jezus

God is niet een politieagent die ons streng in de gaten houdt, Hij is niet een heerser die het fijn vindt om de baas te spelen, Hij is Vader. Een Vader die zorgt voor zijn kinderen

* Bidden op grond van genade

Om genade smeken dat doe je niet zomaar. Dan geef je te kennen dat je verloren bent. Je geeft je over. Denk maar aan twee jongens die met elkaar vechten. Op den duur komt de één boven de ander te zitten..... net zo lang tot de één de ander om genade smeekt! Maar dat doet de onderliggende jongen niet zomaar. Om genade smeken, dat nooit! Dat is wel het allerlaatste. Dan geef je toe dat je verloren hebt. Je bent dan volledig aangewezen op de goedheid van de ander

Om genade smeken is een diep ingrijpende zaak. Het raakt je tot in alle vezels van je bestaan. Dat was het ook bij de tollenaar. Het zegt wat als iemand niet dicht bij God durft te komen en zich zo diep schaamt dat hij niet eens durft te kijken.

In de les zit de gelijkenis van de farizeeër en de tollenaar.

De Here Jezus zet juist deze twee naast elkaar . En een derde noemt hij niet. Dat zet je, hopelijk, wel aan het denken.

Elke dag smeken om genade kan een sleur worden. Natuurlijk bid je om vergeving. Je hebt het nodig. Morgen doe je het weer. Want geen dag kun je zonder. Vanzelf doe je het. Dan nog één stap en de vergeving krijg je ook vanzelf. Smeken om genade. Het is elke dag een enorme opgave. Opnieuw je plaats opzoeken en innemen voor God. Één been om op te staan heb je niet. De dood verdienen.... En dan toch gratie krijgen. Dat geeft alleen God!!

AVOND 3 ; Koninkrijksbidden

Schema uit geloven.nu

Geloven.nu werkt bij de behandeling van het Onze Vader het onderstaande schema steeds verder uit.

Schema gebed, behorend bij de lessen 9.5 en 10.1-10.5

cursief staat een suggestie voor invullen, de jongere krijgt in zijn map een leeg schema, om elke les in te vullen

de bede uitschrijven	wat betekent de bede?	Waarom vraag je dit aan je Vader?	Hoe breng je deze bede in je eigen leven in praktijk?	Hoe zie je de verhooring hier op aarde al?	Wat gebeurt er als God deze bede volledig verhoort?
1 Uw Naam worde geheiligd	<i>je vraagt of je God leert kennen, zoals Hij is en eert, als daarbij past. Je bidt of de Here heel de aarde laat weten Wie Hij is, en alle mensen Hem de eer geven.</i>	<i>omdat je Hem kent als heilig, omdat Zijn Naam groot en goed is, Hij heeft ook de macht te zorgen dat zijn naam geheiligd wordt</i>	<i>je wilt weten wat Gods naam inhoudt. Daarom lees je trouw in de bijbel. Je heiligt zelf Gods naam in de taal die je gebruikt, in wat je doet of nalaat.</i>	<i>als mensen God leren kennen, en Hem eren in hun doen en laten. Als je Gods macht en grootheid ziet stralen.</i>	<i>alle schepselen eren God, Op. 5:13.</i>
2 Uw koninkrijk kome	<i>je vraagt of ieder God als Koning erkent, zijn geboden houdt en de duivel en alles wat tegen God in gaat vernietigd wordt. Je bidt voor Gods kerk, en of God je zo wil leiden dat je je steeds meer aan Hem onderwerpt.</i>	<i>omdat je Vader de almachtige Koning is.</i>	<i>je onderwerpt jezelf aan Gods wetten, Met je getuigenis en met je geld steun je de evangelieverkondigin gJe bezoekt de kerkdiensten trouw en strijdt tegen slechte plannen op aarde.</i>	<i>overal waar mensen God als Koning erkennen, en naar zijn wetten leven.</i>	<i>het lied van de overwinnaars klinkt, Op. 15:3,4.</i>
3 Uw wil geschiedde, zoals in de hemel, zo ook op aarde	<i>je vraagt of ieder gehoorzaam doet wat God zegt. Je vraagt of jij en anderen zich schikken onder Gods leiding.</i>	<i>omdat je Vader wijs is, Zijn wetten en leiding zijn goed.</i>	<i>je bent gehoorzaam aan Gods wet en je schikt je naar wat Hij met je voor heeft, want Hij is je liefdevolle Vader.</i>	<i>nu al voert God zijn wil uit op aarde, Zijn wil regeert tot de wederkomst.</i>	<i>ieder doet vol vreugde volmaakt wat God wil. Zijn wet staat in de harten geschreven.</i>
4 Geef ons heden ons dagelijks brood	<i>Je vraagt je Vader of Hij jou en anderen vandaag geven wil wat nodig is.</i>	<i>je Vader is Schepper, Hij kan ieder verzorgen.</i>	<i>je oefent je in vertrouwen en deelt royaal mee aan anderen.</i>	<i>je eten en drinken enz., alles komt uit Gods hand.</i>	<i>Volmaaktheid zonder gebrek, de dorstige krijgt uit de bron van het water des levens om niet, Op. 21:6.</i>
5 Vergeef ons onze schulden, zoals wij vergeven wie ons iets schuldig is	<i>je vraagt God eerbiedig of Hij je zonden wil vergeven. je belooft zelf anderen te vergeven.</i>	<i>je Vader gaf Zelf zijn Zoon om voor je zonde te sterven, Hij wil en kan vergeven.</i>	<i>je oefent je in berouw en zondebesef. Je wilt niet meer zondigen. Je vergeeft anderen.</i>	<i>je weet je door genade kind van God, met een goed geweten.</i>	<i>God zal je naam niet uitwissen uit het boek des levens, Op. 3:5.</i>
6 Leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze	<i>je erkent je eigen zwakheid, en vraagt hulp aan God tegenover de duivel, je eigen zondig hart en de wereld om je heen.</i>	<i>je Vader heeft de macht je in de strijd te bewaren.</i>	<i>je mijdt zonde en vraagt de hulp van God, in je gebed, door bijbellezen, en in gesprek met je broeders en zusters.</i>	<i>als God niet nu al je voor veel zonde bewaarde was het veel erger. Hij geeft Zijn Geest om je in geloof te bewaren.</i>	<i>God vernietigt de zonde en de duivel, Op. 20:10.</i>

Gods naam:

De eerste bede gaat uit van een basaal verlangen Gods naam groot te maken.

Gods naam staat in de bijbel voor God zelf. Vergelijk bijvoorbeeld [Spreuken 18:10](#)

10 De naam van de HEER is een sterke toren, de rechtvaardige snelt erheen, en is veilig.

Het is onmogelijk iemands naam zwart te maken zonder de persoon er achter zwart te maken. Doordat God zijn naam bekend heeft gemaakt nam Hij het 'risico' zwart te worden gemaakt. In werkelijkheid gebeurt dat ook.

De 'ijver voor mijn naam' is ene bekend thema in het OT, vooral in het boek Ezechiël.

- Kijk maar eens hoe vaak de uitdrukking 'mijn naam' voorkomt in Ezechiël 20

Heiligen is:

Iets of iemand afzonderen van de normale plaats en functie en volledig ter beschikking stellen van God. Denk aan de berg Sinai die afgerasterd moest worden omdat God erop neerdaalde. Gods 'naam' heiligen betekent: God de plaats laten die hem toekomt. Hem niet omlaag halen, hem niet nivelleren, hem erkennen in zijn verhevenheid, zijn onvergelykelijke majesteit (M. R. van den Berg, *Waarom bidden we?*)

Een voorbeeld van een verhaal uit de bijbel waarin het fout gaat is de zonde van Mozes in Numeri 20. God zegt tegen Mozes:

: Aangezien gij op Mij niet vertrouwd hebt en Mij ten aanschouwen van de Israëlieten niet geheiligd hebt, daarom zult gij deze gemeente niet brengen in het land, dat Ik hun geef. Mozes had moeten wijzen op Gods grote genade, ondanks het gemopper van het volk wilde God goed zijn. Maar Mozes trok met zijn woede alle aandacht naar zichzelf toe. In plaats van 'genadewater' van God werd het 'woedewater' van Mozes en Aaron. Zijn naam had grootgemaakt kunnen worde, een perfecte gelegenheid, maar de woede van Mozes overschaduwde alles. Daarom is God zo kwaad.

Betekenis voor het gebed:

Hoe kun je in je gebed Gods naam groot maken? Wat zijn onderwerpen die je in dit verband kunt noemen?

Uw koninkrijk kome:

Heel belangrijk bij het onderwerp 'Koninkrijk van God' is om het 'reeds' en 'nog niet' van Gods Koninkrijk voor ogen te houden. De tweede bede is niet een gebed om de wederkomst, Zie ook de inhoud van zondag 48.

Met de tweede bede staan we middenin de realiteit van ons leven. Met het gebed om de komst van het Koninkrijk bidden we voor onszelf: dat Christus steeds meer op de troon van ons hart gaat zitten en dat we mogen groeien in kennis en geloof. We bidden voor de kerk: dat de kerk bewaard mag blijven voor de aanvallen van de duivel en mag groeien in diepte en breedte. We bidden voor de wereld; dat er steeds meer mensen mogen komen die Christus als hun Koning erkennen. We bidden tenslotte ook om de volmaaktheid, de wederkomst van de Here Jezus.

Kolossenzen 1:3-14 is in dit verband een heel mooi bijbelgedeelte.

Uit een les van Jasper

Christelijk bidden is koninkrijksbidden: gericht op Gods eer en Gods Koninkrijk. Dat betekent niet dat we onze eigen wensen en onze eigen zaak maar moeten vergeten. Integendeel. Wie gelooft is een burger van Gods rijk. Gods zaak is onze zaak. God wil ons gebruiken voor zijn werk in deze wereld.

We kunnen onszelf vergelijken met soldaten. . Als gelovigen zijn we Gods soldaten, we vechten voor zijn koninkrijk. In die strijd is het gebed onze verbinding met de generaal,

Christus. En waar vragen we de generaal dan om? Om ons goed eten en drinken te sturen. Nee we vragen om instructies voor onze strijd, we vragen om wapens en munitie. En we kunnen erop vertrouwen dat de generaal wel zal zorgen voor ons eten en drinken. Zoek eerst het koninkrijk van God, en Hij zal u alles geven wat u nodig hebt. (Matteus 6:34)

Evt. zou je dit kunnen koppelen aan het verhaal uit Exodus 17: 8-13: bidden met het oog op de strijd.

* De structuur van het Onze Vader

Jezus gaf ons een voorbeeldgebed (Mt 6:9-13 ; Lk 11:2-4) :

Uw Naam, Uw Koninkrijk, Uw wil, dat zijn de zaken waar het om draait, en daarom krijgt dat de eerste plaats in ons gebed. vgl Mt 6,34

En dan komen ook onze zaken aan de beurt; 'ons', want je denkt niet alleen aan jezelf. Dagelijks brood (geen luxe, we zijn in oorlog), vergeving van zonden, bescherming tegen de vijand

onze Vader

3 x Uw + 3 x ons
want van U.....

Als je dat kunt zeggen, dan bidt je met vertrouwen

Dat is lofprijzing. Daar loopt het gebed op uit, en dat draagt onze gebeden.

Dit gebed is door Jezus nadrukkelijk als voorbeeldgebed gepresenteerd (" Als u bidt, bidt dan also = op deze manier).

AVOND 4 ; Uw wil geschiede

* Uit het achtergrondmateriaal bij les 5 nivo 1 (over vraaggebed):

Wat mag je allemaal vragen aan God? Een gebed moet niet uit een verlanglijst bestaan, maar je mag natuurlijk best dingen aan God vragen. Dat komen we in de bijbel ook veel tegen.

Om te beginnen is het belangrijk om weer een keer over het godsbeeld van de jongeren te praten: onbewust leven veel mensen (niet alleen kinderen) met een sinterklaas-godsbeeld. Hij heeft macht om mij te geven wat ik wil, laat ik dat van tijd tot tijd dan maar es vragen. Dus: God is er niet om ons cadeautjes te geven, wij zijn er om God te loven om wie Hij is en wat Hij heeft gedaan. Dat moet het uitgangspunt zijn. Wanneer je dat telkens weer tegen jezelf en elkaar zegt komt ook het vraaggebed in het juiste perspectief te staan.

Iemand die ons een kijkje in zijn gebedsleven geeft is Paulus. Hij zit in de gevangenis en vraagt de Kolossenzen en Efeziërs om voor hem te bidden. En waar moeten de mensen dan voor bidden? Voor open deuren. Jazeker. Maar niet met het oog op Paulus' vrijheid. Open deuren voor het evangelie.

2 Blijf bidden en blijf daarbij waakzaam en dankbaar. **3** En bid dan ook voor ons, dat God deuren voor ons opent om het mysterie van Christus te verkondigen waarvoor ik gevangen zit, **4** en bid dat ik het mag onthullen zoals het moet.

(Kolossenzen 4:3)

Paulus gaat niet op in zelfmedelijden maar blijft de zaak van God voor ogen houden.

Stel dat jij onterecht in de gevangenis zit en je vraagt aan je familie om voor je te bidden, wat zou jij ze vragen om voor te bidden?

Als een vraaggebed staat in het perspectief van Gods Koninkrijk mag je ook zeker verhooring verwachten (1 Joh 5:14).

Vgl Johannes 15 '7 Als jullie in mij blijven en mijn woorden in jullie, kun je vragen wat je wilt en het zal gebeuren.' ?

Let goed op wat onze Here hier zegt. Als we met hem verbonden blijven en zijn woorden in ons wonen zullen we krijgen wat we vragen. Met andere woorden: Hoe meer je op de Here Jezus gaat lijken, hoe meer je gaat bidden naar Gods wil, hoe meer je gebeden verhoord worden. Wanneer we steeds meer 'eenswillend' worden met de Here Jezus gaan we steeds meer bidden zoals Hij gebeden heeft. Jezus werd altijd verhoord door de Vader (Johannes 11:42).

Getsemane

Het gebed van de Here Jezus in de hof van Getsemane is een heel indrukwekkend voorbeeld van vragen om ergens van verlost te worden en toch volledige onderwerping aan Gods wil.

Hij liep nog een stukje verder, knielde toen en bad diep voorovergebogen: 'Vader, als het mogelijk is, laat deze beker dan aan mij voorbijgaan! Maar laat het niet gebeuren zoals ik het wil, maar zoals u het wilt.' (Matteüs 26:39)

Gods leiding/wil zoeken

Over het zoeken naar Gods wil hebben mensen soms verkeerde ideeën. Alsof we al biddend een soort blauwdruk voor ons leven op het spoor moeten komen waar we niet vanaf mogen wijken. In de praktijk komt dit vaak neer op het niet durven nemen van verantwoordelijkheid.

Ik (Jaap O) herinner me uit mn tijd dat ik kringleider was bij Ichtus twee jonge mensen uit een pinkstergemeente die verkering hadden. Het ging niet goed met hun relatie en ze besloten een tijd lang onafhankelijk van elkaar God te vragen wat ze moesten doen. Lezen in de bijbel en wachten tot ze een 'woord kregen'. Bidden en wachten tot ze een gedachte kregen. Zo zag het er ongeveer uit. Na verloop van tijd 'zei' God tegen het meisje dat ze de verkering niet uit mocht maken maar tegen de jonge had God 'gezegd' dat de verkering uit moest worden gemaakt. Toen was de pastorale nood compleet: Hoe kon God zichzelf tegenspreken?

Te goeder trouw wilden deze mensen verantwoordelijkheid afschuiven op God. Maar zo werkt het zoekn naar Gods wil niet. Voor ons is Gods geopenbaarde wil:

Dit wil God: uw heliging (1 Tessalonicenzen 4:3). Op grond van Gods geopenbaarde wil moeten wij biddend keuzes maken. Maar het blijven wel onze keuzes.

'God zei tegen mij' Is een typisch evangelische manier van spreken maar is vaak niet meer dan 'ik dacht of voelde ...'. Wanneer onze gedachten en gevoelens zijnn geheiligd door het evangelie kan het best dat ze harmoniëren met Gods wil, maar dat is beslist niet altijd het geval.

In bijzondere omstandigheden kan God natuurlijk wel een bijzondere wil kenbaar maken. We lezen bv in Handelingen 13 dat de heilige Geest een rechtstreekse openbaring gaf mbt het zendingswerk van paulus en Barnabas. Maar nergens wordt ons geleerd dat wij ons naar zulke rechtstreekse woorden moeten uitstrekken.

Zoeken naar Gods wil is dus: biddend om wijsheid en inzicht op grond van zijn geopenbaarde wil voor ons leven keuzes maken.

Het is niet: wachten tot we een 'woord' krijgen of ons verschuilen achter een gevoel of gedachte die door God zou zijn ingegeven.

Maar ook al zoeken we op een gezonde bijbelse manier naar Gods wil en bidden we God met een oprecht hart om iets, we kunnen het gevoel hebben dat we niet gehoord hebben. Voor materiaal hierover:

→ Achtergrondinfo bij belemmeringen voor het gebed (les 3 nivo 3)

Blijven bidden om hetzelfde?

En hoe vaak mag je om hetzelfde bidden? Dat is een hele moeilijke vraag. Toen Paulus drie keer had gebeden om van de doorn in zn vlees verlost te worden zei God dat hij er niet meer over mocht beginnen (2 Kor. 12). Maar Jakobus stons bekend als de man met de knobbelige knieën omdat hij elke dag op zn knieën in de tempel lag te bidden voor de bekering van het joodse volk (weten we uit buitenbijbelse bronnen). De moeder van Augustinus (hele invloedrijke kerkvader) heeft oneindig vaak voor de bekering van haar zoon gebeden. En hoe vaak zou er niet voor de komst van de Messias gebeden zijn? Denk aan iemand als Anna (Lukas 2) die elke dag biddend in de tempel doorbracht.

Er zijn geen regels. Blijf bidden zolang je de vrijmoedigheid hebt om te bidden.

→ Zie ook info les 2 nivo 2 voor deze vraag.

Uit geloven.nu:

bijbelstudie

Tit. 2:11-14 (GNB)

11 Gods genade is openbaar geworden tot redding van alle mensen. 12 Ze leert ons dat we goddeloze en wereldse begeerten moeten afwijzen en bezonnen, rechtvaardig en vroom in deze wereld moeten leven, 13 in afwachting van het geluk waarop wij hopen: de

verschijning van de majesteit van de grote God en van onze redder Jezus Christus.

14 Hij heeft zichzelf voor ons gegeven om ons van alle zonde vrij te kopen, ons te reinigen en ons tot zijn volk te maken, dat vol ijver is om het goede te doen.

- Wat lees je over Gods genade? (4 punten) (vs 11-13)
- Jezus heeft zijn leven voor ons gegeven. Wat wil Hij met ons bereiken? (vs. 14)
- # Leg uit: In dit stukje leer ik Gods wil voor mij kennen. (NB. Lees het bijbelgedeelte nog eens en vervang 'ons' door 'mij' en 'wij' door 'ik').
- # Wat gebeurt er als deze wil van God werkelijkheid wordt en wat vraag je dus als je bidt: Uw wil geschiede?

thuis verder werken

Lees Mat. 26:36-46

Pak je bijbeltje en zoek deze keer zelf het bijbelgedeelte op!

Welk plan heeft God met zijn Zoon?

Hoe laat de Zoon zijn gehoorzaamheid zien?

Lees HC zd. 49, v/a 124. Wat kun je zeggen over 'hemelse' gehoorzaamheid als je het vergelijkt met dit bijbeldeel?

Wat wil je zelf vragen aan God?

Schrijf hieronder een gebed, n.a.v. het bijbeldeel en de derde bede/ HC zd. 49, v/a 124.

Om je op weg te helpen staan hier kleine 'onderwerpen' of 'bouwstenen'. Maak van elke aanwijzing een zin en schrijf die onder elkaar op. Bekijk het gebed wat je zo maakte en bidt het dan tot de Here in de hemel.

Aanspraak:

Prijs God om zijn wijsheid, om wat Hij wil met jou:

Dank Hem voor de gehoorzaamheid van zijn Zoon:

Belijd je zonde/'eigenwilligheid' en vraag vergeving:

Vraag om gehoorzaamheid aan Gods wil:

Bid voor anderen:

Wat je zelf wilt toevoegen:

Zeg dat je je toevertrouwt aan Gods leiding:

Sluit af met te zeggen dat je bidt in Jezus' naam, slot:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

AVOND 5 ; de broodvraag

* materiaal les 5 nivo 1

Kijk ook nog even naar het achtergrondmateriaal bij les 5 nivo 1 (over vraaggebed), dat in het achtergrondmateriaal van de vorige les is opgenomen (pag III.12.)

* opmerkingen Jaap:

Het gebed om dagelijks brood leert ons om te beginnen volstrekte **afhankelijkheid** van God. Hij is de bron van al het goede. We kunnen alleen leven als Hij ons zegent.

Denk aan de rijke dwaas in Lukas 12:16-21

En hij vertelde hun de volgende gelijkenis: 'Het landgoed van een rijke man had veel opgebracht, **17** en daarom vroeg hij zich af: Wat moet ik doen? Ik heb geen ruimte om mijn voorraden op te slaan. **18** Toen zei hij bij zichzelf: Wat ik zal doen is dit: ik breek mijn schuren af en bouw grotere, waar ik al mijn graan en goederen kan opslaan, **19** en dan zal ik tegen mezelf zeggen: Je hebt veel goederen in voorraad, genoeg voor vele jaren! Neem rust, eet, drink en vermaak je. **20** Maar God zei tegen hem: "Dwaas, nog deze nacht zal je leven van je worden teruggevorderd. Voor wie zijn dan de schatten die je hebt opgeslagen?" **21** Zo vergaat het iemand die schatten verzamelt voor zichzelf, maar niet rijk is bij God.'

Ook Jakobus waarschuwt voor deze houding in Jakobus 4:13-16

13 Dan iets voor u die zegt: 'Vandaag of morgen gaan wij naar die en die stad. Daar blijven we een jaar, we zullen er handeldrijven en geld verdienen.' **14** U weet niet eens hoe uw leven er morgen uitziet. U bent immers maar damp, die heel even verschijnt en dan al verdwijnt. **15** U zou moeten zeggen: 'Als de Heer het wil, zijn we dan in leven en zullen we dit of dat doen.' **16** Maar u slaat een hoge toon aan en bent daar nog trots op ook. Dat soort trots is volkomen ongepast.

Volkomen afhankelijk van God, zelfs voor ons dagelijks brood. Niet makkelijk om te erkennen, wel een broodnodige houding om het juiste zicht op God en het leven te hebben.

Verder leert de 4^e bede ons genoeg te nemen met **genoeg**. Dagelijks brood. Geen voorraad voor een heel jaar of luxe en overvloed.

Spreuken 30:8b-9 is een mooi uitgangspunt:

Maak me niet arm, maar ook niet rijk,
voed me slechts met wat ik nodig heb.
9 Want als ik rijk zou zijn, zou ik u wellicht verloochenen,
zou ik kunnen zeggen: 'Wie is de HEER?'
En als ik arm zou zijn, zou ik stelen
en de naam van mijn God te schande maken.

De Here Jezus die zelf leerde bidden om dagelijks brood heeft de aandacht op zichzelf gevestigd als het **levende brood**. (Johannes 6). Uiteindelijk gaat het om de vraag of het levende brood wel op de plank komt. Toen Hijzelf 40 dagen niks gegeten had weigerde Hij stenen in brood te veranderen. Men leeft niet van brood alleen maar van het woord van God. De **verzoeking in de woestijn** (Matteüs 4 of Lukas 4) kan een uitgangspunt zijn voor verdere bespreking in dit verband.

* **Opmerkingen Jasper**

Het verhaal over het manna Ex. 16 zou als achtergrondinformatie bij deze bede kunnen dienen:

Elementen, die in dat verhaal duidelijk naar voren komen:

- afhankelijkheid van God
- vertrouwen: alleen voor vandaag
- geen overvloed, maar teerkost voor onderweg naar beloofde land

Wat de onderdelen van de vierde bede betreft:

- *geef*

Vreemd: om te vragen terwijl het al voor je staat > ervoor gewerkt, er recht op

Maar wie Jezus kent: geef > uit zijn hand: geen recht op ; ook dagelijks brood is genade

Het is gekregen, nooit een doel in zich

voor onze reis op weg naar het beloofde land.

Bidden of Hij geeft, en helpt er zo mee te leven dat blijkt dat het gegeven is

- *ons*

volk kreeg het manna

Wie teveel had niet over, wie te weinig verzamelde niet tekort

Als christen kun je de armoede van je broeders en zusters hier en ver weg niet van je wegschuiven;

> gekregen brood is gezamenlijk bezit

Wie 'ons' bidt > bede om het ook als gezamenlijk goed te zien, en het zo te gebruiken

- *heden, dagelijks*

wij leven in een wereld, die zekerheden bouwt, de toekomst naar z'n hand probeert te zetten en probeert te verzekeren.

Jezus: maak u geen zorgen voor morgen. God zorgt voor je, vandaag en morgen, en overmorgen

- *brood*

Alleen wie het levende brood gegeten heeft kan ook tevreden zijn met de bede voor het brood van vandaag

We leven in een wereld vol vleespotten

> klacht israëlieten niet ver van ons : liever slaaf bij de vleespotten, dan vrij als dat betekent dat we genoeg moeten hebben aan voedsel en onderdak.

Maar wie levende brood gegeten heeft, die is verlost van de slavernij>

die bidt: "Here geef ons altijd dit brood"

die leert biddend tevreden te zijn met een dagransoen voor de reis naar het beloofde land.

Uit geloven.nu:

bijbelstudie + zingen Ps. 104 Tip: zoek om en om het bijbelgedeelte en de psalm op en lees bij elkaar mee.

zingen: Ps. 104:1

lezen: Psalm 104:5-9

zingen: Ps. 104:3

lezen: Psalm 104:13-23

zingen: Ps. 104:7,8

lezen: Psalm 104:31, 32

zingen: Ps. 104:10

Vertel in eigen woorden waar psalm 104 over gaat. Wat viel je op?

opdrachten

In de psalm uit de bijbelstudie kom je tegen dat God ieder geeft wat Hij nodig heeft. Geef de groep even tijd om ieder een verhaal uit de Bijbel te bedenken waarin je ziet dat God geeft wat iemand nodig heeft. (*Elia bij de beek Krith, de weduwe uit Sarefat, het volk Israël in de woestijn, de wonderbare spijziging enz.*) Wat leer je in dat verhaal over God? (*zorgzaamheid, macht enz.*) (*Zorg voor een concordantie om zonedig de vindplaats van een verhaal op te zoeken, laat zien hoe je dat doet*).

Laat zien dat de geschiedenissen uit de Bijbel je bewijzen dat God deze bede kan verhoren!
Noem ieder 3 dingen uit je dagelijks leven waarin je Gods zorg voor jou ziet.

Huiswerkopdracht:

Lees Mat. 12:22-31

Waarom hoef je niet bezorgd te zijn?
Wat moet je God in ieder geval vragen?

In de les leerde je verschillende bouwstenen van het gebed.
Hieronder lees je nog een keer een voorbeeld gebed. Bekijk goed welke bouwstenen je terugziet. Let erop dat de bouwstenen toegepast worden rond het onderwerp van dit gebed.
Tip: geef elke bouwsteen een kleur en onderstreep het gedeelte wat er bij hoort.
loven – danken – schuld belijden – vragen om heiliging – dagelijkse levensbehoeften - voorbeden

Gebed n.a.v. de vierde bede en HC zd. 50, v/a 125.

*Onze Vader,
U die de hemel en aarde maakte en nog onderhoudt,
ik dank U voor uw goede zorg. Ik krijg van U eten, drinken, kleding, onderdak en nog
veel meer.
Wilt U mij helpen uw dagelijkse zorg voor mij te ontdekken en in alles op U te
vertrouwen?
Ik verdien uw goede zorg niet. Wilt U mijn zonde en ondankbaarheid vergeven.
Wilt U mij vandaag geven wat ik nodig heb.....
Geef ook dat de spullen op aarde niet mijn doel worden, maar dat ik leef voor U.
Heer, U zegent mij rijk. Wilt U ook zorgen voor hen die gebrek lijden?
U kent immers hun noden en hebt de macht om hen te geven wat ze nodig hebben.
.....
Vader in de hemel, ik bid tot U, omdat ik zeker weet dat U geven wilt en kunt wat
mensen nodig hebben, om Jezus' wil. Amen*

Vul het gebed aan op de stippeltjes en bid het.

AVOND 6 ; 70x7 maal sorry!

* Ben ik echt zo zondig? Ja, voor God telt niet alleen de daad maar ook het motief en de gedachte achter de daad. Vergelijk Jezus' verdieping van de geboden van God in de bergrede (matteüs 5-7). Schelden is al doodslaan ... Denk in die lijn eens door over de andere geboden.

Willen vergeven van anderen is het bewijs dat je hebt begrepen dat God jouw oneindig veel heeft vergeven.

* Een goed uitgangspunt is **Matteüs 21:18-35**.

21 Daarop kwam Petrus bij Jezus staan en vroeg: 'Heer, als mijn broeder of zuster tegen mij zondigt, hoe vaak moet ik dan vergeving schenken? Tot zevenmaal toe?' **22** Jezus antwoordde: 'Niet tot zevenmaal toe, zeg ik je, maar tot zeventig maal zeven. **23** Daarom is het met het koninkrijk van de hemel als met een koning die rekenschap wilde vragen van zijn dienaren. **24** Toen hij daarmee begonnen was, bracht men iemand bij hem die hem **tienduizend talent** schuldig was. **25** Omdat hij niets kon terugbetalen, gaf zijn heer bevel dat de man samen met zijn vrouw en kinderen en alles wat hij bezat verkocht moest worden, zodat de schuld kon worden ingelost. **26** Toen wierp de dienaar zich aan de voeten van zijn heer en smeekte hem: "Heb geduld met mij, ik zal u alles terugbetalen." **27** Zijn heer kreeg medelijden, hij liet hem vrij en schold hem de geleende som kwijt. **28** Toen deze dienaar naar buiten ging, trof hij daar een van de andere dienaren, die hem **honderd denarie** schuldig was. Hij nam hem in een wurggreep en beet hem toe: "Betaal me alles wat je me schuldig bent!" **29** Toen wierp deze zich voor hem neer en smeekte hem: "Heb geduld met mij, ik zal je betalen." **30** Maar hij wilde daar niet van weten, integendeel, hij liet hem gevangenzetten tot hij de hele schuld zou hebben afbetaald. **31** Toen de andere dienaren begrepen wat er gebeurd was, waren ze zeer ontdaan, en gingen ze naar hun heer om hem alles te vertellen. **32** Daarop liet zijn heer hem bij zich roepen en hij zei tegen hem: "Je bent een slechte dienaar. Heel die schuld heb ik je kwijtgescholden, omdat je me erom smeekte. **33** Dan had jij toch zeker ook medelijden moeten hebben met die andere dienaar, zoals ik medelijden heb gehad met jou?" **34** En zijn heer was zo kwaad dat hij hem in handen van de gerechtsbeulen gaf tot hij de hele schuld zou hebben terugbetaald. **35** Zo zal mijn hemelse Vader ook ieder van jullie behandelen die zijn broeder of zuster niet van harte vergeeft.'

Een talent was zesduizend denarie En een denarie was ongeveer een dagloon. De man die tienduizend talent schuldig was, was omgerekend ongeveer zestig miljoen daglonen schuldig!! Omgerekend naar vandaag ongeveer 3 miljard euro Honderd denarie is ongeveer 5000 euro. Wat zou de Here Jezus duidelijk willen maken met deze getallen? Ik denk: wij kunnen elkaar behoorlijk pijn doen, 5000 euro is een groot bedrag. Maar het staat in geen verhouding tot onze schuld die we voor de heilige God hebben.

* Schuldbelijdenis is een wezenlijk onderdeel van de verhouding met God. De gedetailleerde voorschriften mbt de offerdienst in het OT maakten al duidelijk dat het nauw stak. De zonde moest heel bewust onder ogen worden gezien en dmv van een offer worden verzoend. Dit mocht beslist geen ritueel worden waar het hart niet bij was.

Jesaja 1;10-20 en Psalm 50 zijn voorbeelden van bijbelgedeeltes waarin duidelijk wordt gemaakt dat vergeving van zonden moet samengaan met een berouwvol en toegewijd hart.

Dus: noem je zonden bij de naam en vraag je af wat je zegt als je bidt 'vergeef ons onze schulden'.

God wil ruimhartig vergeven. Daar gebruikt Hij hele sterke uitdrukkingen voor in de bijbel:

Jesaja 1:18

18 De HEER zegt: Laten we zien wie er in zijn recht staat.
Al zijn je zonden rood als scharlaken, ze worden wit als sneeuw,
al zijn ze rood als purper, ze worden wit als wol.

Micha 7:18-19

18 Wie is een God als u,
die schuld vergeeft
en aan zonde voorbijgaat?
U blijft niet woedend
op wie er van uw volk nog over zijn;
liever toont u hun uw trouw.
19 Opnieuw zult u zich over ons ontfermen
en al onze zonden tenietdoen.
Onze zonden werpt u in de diepten van de zee.

De Here Jezus is de belichaming van Gods vergevende liefde. Vooral degenen die zichzelf kenden als zondige mensen ontdekten dit geheim. Denk aan:

- Zacheus (Lukas 19)
- De 'zondige vrouw' in Lukas 7
- De vrouw bij de put (Johannes 4)
- De moordenaar aan het kruis

Ze kenden de Here Jezus maar ze kenden ook zichzelf. Daardoor kwamen ze dicht bij Gods hart.

Iemand in het Ot die veel heeft mogen ervaren en doorgeven van het geheim van vergeving was koning David. Hij heeft heel wat uitgespookt, denk aan de geschiedenis met Batseba. Overspel, list en bedrog en 'dood door schuld'. Maar lees vervolgens **psalm 51** om te zien hoe David omging met zijn schuld.

Opvallende punten in Psalm 51:

- Er worden drie woorden voor zonde gebruikt: ongerechtigheid, overtreding, zonde > respectievelijke betekenis: innerlijke verdorvenheid, het overtreden van een norm, het missen van een doel.
- Er worden ook drie woorden gebruikt die betrekking hebben op God: genade, goedertierenheid, barmhartigheid
 - > dit is veel meer dan 'weten' dat je zonden zijn vergeven terwijl je amper weet wat je zonden zijn.
- Zonde zit heel diep: in zonde ontvangen en geboren (vers 7)
- Let er ook op dat David beseft dat hij God heeft gekwetst ('tegen U heb ik gezondigd') hoewel hij Uriah en zijn vrouw heeft afgepakt en hem heeft laten doden.

*** een paar elementen uit les 10.4 Geloven.nu :**

Van zonde-doen naar vergeving-vragen en vergeving-krijgen moet je verschillende stappen gaan. De verschillende stappen staan in de eerste kolom. Bekijk en bespreek dat samen.

Het is wel goed bij jezelf eens na te gaan of je die stappen neemt. Zie je juist heel goed wat er fout zit in je leven of doe je gemakkelijk van alles zonder dat je weet wat God er van vindt? Erken je dat je fout zit? Hoeveel spijt heb je er van? Zeg je ook dat het je spijt tegen God (en mensen) of vind je dat heel moeilijk? Vraag je vergeving? En laat je dan die zonde ook zoveel mogelijk na? Ga je steeds meer het goede doen als je ergens vergeving om vroeg? Dank je voor vergeving? En wil je ook anderen vergeven?

Noem een aantal concrete zonden op (van jezelf). Beoordeel dan hoe je zelf de verschillende stappen neemt door een kruisje te zetten in de kolom.

Vul de tabel persoonlijk in. Bespreek niet uitgebreid elkaars zonden, maar de hele houding rond zonde en vergeving vragen en hoe je daar mee omgaat of mee om zou moeten gaan. Je

kunt er ook voor kiezen de tabel in te vullen voor een concrete zonde waar ieder wel mee te maken heeft, bijv. dat je iemand uitscheldt.

	--	-	o	+	++
je zonde zien en ontdekken					
je schuld erkennen					
er spijt van hebben/krijgen					
je berouw uitspreken tegen God (en mensen)					
vragen om vergeving					
de zonde nalaten					
het goede gaan doen					
danken voor vergeving					
vergevingsgezind zijn naar anderen					

Bespreek met elkaar hoe je de tabel invulde. Wat vind je een moeilijke stap? Waarom? Wat zegt de bijbel daarover?

Hoe zou David omgegaan zijn met die verschillende stappen als je nog eens terugkijkt naar psalm 51?

Lees Lucas 18:9-14.

- Waarom vertelt de Here Jezus deze gelijkenis, wat is de aanleiding?
- Hoe dacht de farizeeër over zichzelf denk je?
- Vertel in eigen woorden het gebed van de farizeeër.
- Hoe keek de tollenaar tegen zichzelf aan?
- Waar vraagt hij om?
- Hoe heeft God tegen deze twee gebeden aangekeken?
- Wat zegt deze gelijkenis je voor je eigen gebed?

AVOND 7 ; Voor de duivel niet bang!

Jezus leerde te bidden: leidt ons niet in verzoeking,

Maar Jakobus schrijft in zijn brief: ‘Wees er alleen maar blij om als je in verzoeking valt’ (1:2) terwijl hij even later weer schrijft ‘God verzoekt niemand, verzoeken komen voort uit je eigen begeerte’ (1:13,14).

Hoe zit dat precies? Wat heeft God er wel en niet mee te maken en waar moeten we aan denken bij de 6^e bede? Het Griekse woord dat wordt gebruikt kan zowel ‘op de proef stellen’ als ‘verzoeken’ betekenen. Het hangt van de context af hoe het moet worden ginterpreteerd. In Jakobus 1:2 gaat het duidelijk over ‘op de proef stellen’. Trainingsoefeningen voor het geloof, dat is heel iets anders dan iemand tot zonde verleiden wat de satan doet door onze zondige verlangens te prikkelen.

Maar ... verzoeking en beproeving gaan vaak hand in hand. Als God iemand op de proef stelt kan satan er een verzoeking van maken.

Satan (‘de boze’) is er op uit om ons van het geloof te vervreemden. Een voorbeeld komen we tegen in Paulus’ brief aan de Tessalonicenzen. Paulus had die gemeente willen bezoeken, maar het lukte maar niet. Hij zegt: de satan heeft het me belet. Juist omdat hij de satan aan het werk zag in zijn mislukte pogingen naar Tessalonica te gaan is hij bezorgd:

5 Ik heb Timoteüs dus gestuurd omdat ik het niet langer kon uithouden. Ik wilde weten of uw geloof standhield, want ik was bang dat de verleider u had verleid en onze inspanningen voor niets waren geweest. (1 Tess 3:5)

Uit de brief blijkt dat de gemeente veel vervolging te verduren had, blijkbaar werd dat door satan gebruikt als een verzoeking.

* Een aardig citaat van Luther- over het verschil tussen verleidingen en daadwerkelijk toegeven aan die verleiding- wat je misschien kunt gebruiken tijdens de les:
“Je kunt niet voorkomen dat er een vogel over je hoofd vliegt. Maar je kunt wel voorkomen dat die vogel een nest in je haar bouwt”

* Het gebed is een belangrijk wapen in de geestelijke strijd die we als gelovigen voeren met de krachten uit het rijk van de duisternis.

Waartoe probeert de satan gelovigen te verleiden en hoe? We krijgen wel een beetje een beeld in vooral het NT.

- Matteüs 16 > satan wil weerstand oproepen tegen het lijden en sterven van Christus
- 1 Tess 3:5 > satan wil door beproevingen mensen zover krijgen dat ze hun geloof loslaten
- 2 Kor 2:10-11 > satan wil door een sfeer van onverzoenlijkheid de gemeente stuk maken
- Lukas 22:31 > satan wil de gelovigen verstrooien, uit elkaar drijven
- 1 Johannes 4:1-3 > satan wil mensen zover krijgen dat ze de menswording van Christus ontkennen
- Handelingen 5:3 > satan zet mensen aan tot huichelachtig gedrag
- Job 1 > satan wil Job God laten verloochenen door al het lijden dat over hem komt
- 2 Kor 11:14 > de satan wil door dwaalleer de gelovigen van de boodschap van genade vervreemden

In Efeze 6:10-20 wordt duidelijk dat het gebed een belangrijk wapen is in de ze geestelijke strijd.

Wij strijden:

niet hoog te paard - als nederige knechten
niet zelfverzekerd - zelfverloochening
niet vertrouwend op eigen krcht - afhankelijk van de Here
niet trots - verwonderd over onze hoge stand
niet kleinzielig en- zedig ; ruimhartig en grootmoedig
niet dwangmatig - vrije kinderen

uit geloven.nu m.b.t. bijbelstudie 1 Petr.5:6-11

Vragen die je daarbij kunt stellen:

- Kun je uitleggen dat vers 6 past bij de bijbellezing uit het thuiswerk (Luc. 18:9-14)? Hoe? Welke houding moet een christen hebben?
- Welke vijand van gelovigen wordt hier genoemd en wat wordt er over hem gezegd?
- Wat kun je zeggen over de uitslag van de strijd en waar baseer je dat op?
- Hoe zou je het stuk tekst aan het eind noemen en met welk deel van het Onze Vader kun je het vergelijken? (*lofverheffing*) *Leg hier de betekenis van 'amen' uit, zie ook vers 11!*
- # Welke betekenis heeft het dat zowel in 1 Petrus als in het Onze Vader de woorden van de lofverheffing vlak na de vijandschap staan?
- # Petrus schrijft deze brief. Heeft hij ervaring met de macht van de zonde/duivel? En met de overwinning? Leg uit.
- # Vergelijk dit bijbeldeel met de bijbelstudie over psalm 2 uit les 10.2. Wat kun je daarover zeggen?

AVOND 8 ; Halleluja, amen!

Deze les brengt heel veel uit de vorige lessen bij elkaar. Een soort ‘integratieles’ zou je kunnen zeggen.

De gebedsladder:

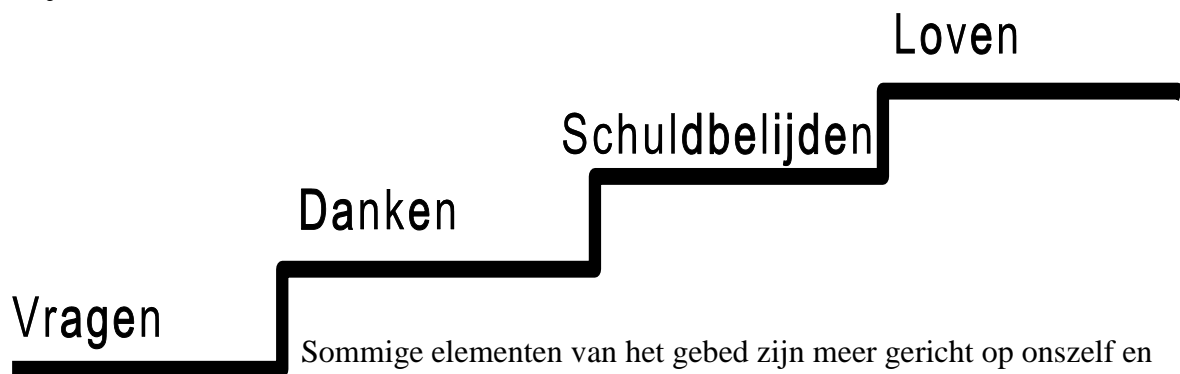
Er zijn verschillende soorten gebeden.

Er zijn gebeden die lijken op een verlanglijst. Er zijn gebeden die bestaan uit een lange klacht.

Er zijn ook gebeden die lijken op een lied.

Het gebed kent verschillende aspecten.

Bekijk het schema:

Het bovenstaande schema is trapsgewijs opgebouwd. Het hoogste punt wordt gevormd door het LOVEN van God, want God loven betekent dat je helemaal gericht bent op God en Zijn eer.

Je kunt de verschillende aspecten goed duidelijk maken door ze te vergelijken met communicatie tussen mensen: iets vragen; bedanken; sorry zeggen; complimenten geven.

Een goed voorbeeld van variatie in het gebed vinden we in het Bijbelboek Psalmen. In dat boek treffen we veel gebeden aan. Sommige psalmen staan vol van dank- en lofzettingen.

In andere psalmen roept de dichter om hulp.

De psalmen in het Psalmenboek kunnen ons helpen in onze eigen gebeden.

Een paar voorbeelden:

Psalm 44:	Klaagzang, roep om hulp
Psalm 51:	Belijdenis van zonde, vragen om vergeving
Psalm 65:	Dankbaarheid en lofzang
Psalm 74	Gebod om hulp
Psalm 92:	Lofzang
Psalm 102:	In diepe ellende !
Psalm 145 - 150:	Lof aan God.

Omdat dit de laatste les is is het goed in deze les veel aandacht te besteden aan het biddend in de praktijk brengen van wat we de afgelopen weken geleerd hebben. Hou b.v. bij elk van

de treden van de gebedsladder een kringgebed, waarbij je vantevoren samen brainstormt over wat er in dat gebed naar voren moet komen.

Op de site www.gebed.nl (> persoonlijke gebeden) (en op www.ZinRijk.nl) zijn heel veel voorbeelden te vinden van persoonlijke gebeden. Op die site kun je ook je eigen gebed toevoegen.

Misschien een idee om een x-aantal van deze gebeden te laten lezen en door te praten over de vraag welk gebed je het meest 'compleet' vindt. In welk gebed vinden we de meeste beden uit het onze Vader terug?

Een eigen geschreven gebed (persoonlijk of als groep) kan toegevoegd worden aan de site.

